

rozsévač rozsievač

7–8

júl/červenec
august/srpen
2021
ročník 91

Časopis Bratrské jednoty baptistů pro šíření Dobré zprávy

Rozhovor s kazatelem

Blahoželania k jubileu...

Zázraky se dějí

BIBLICKÝ ŠATNÍK KŘEŠTANA

Svleč nenávist – obleč si dobrativost

„Kdo se krotí v řeči, má správné poznání,
kdo je klidného ducha, je rozumný člověk“ (Pr 17, 27).

Online konference v Litoměřicích

17. 4. 2021

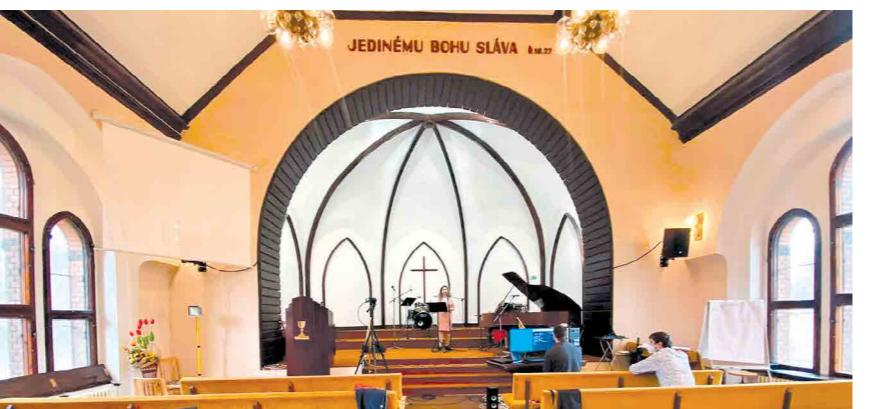
Nápad, udělat konferenci, příšel od vedoucího odboru mládeže Jordana Hallera. První přijali tuto výzvu mládežníci z Vinohrad a my jsme je následovali o měsíc a něco později.

Kvůli vládním opatřením se konference konala 17. 4. 2021 pouze v online prostoru, konkrétně na platformách YouTube a Discord. Jako vedoucí mládeže jsme se shodli, že by taková služba byla pro mládež pozitivní. Komunikace v mládeži v době pandemie nebyla zrovna moc aktivní, a tak jsme chtěli v lidech probudit zájem se opět do něčeho zapojit, což se nám, věřím, podvedlo. Logisticou práci jsem dostal na starost já, nečekal jsem ale, že to bude tak moc náročné. Přípravy jsme začali v době nejtvrších vládních nařízení. Naše schůzky byly pouze online a prakticky každý druhý den, protože se nám nedářilo rychle postupovat.

Hlavní téma jsme zvolili „**Radost vs. Trápení**“, příšlo nám to velmi blízké a aktuální. Oslovování řečníků bylo také složité, protože jsme nebyli schopni natočit jejich slova s nimi off-line, museli nám pomoci i tak, že se sami nebo za pomocí lidí z jejich sborů nahráli. Byli jsme to moc vděční, bez jejich ochoty by to nešlo.

Na konferenci promluvili jako hlavní řečníci náš bratr kazatel Jaroslav Pleva a kazatel sboru CB Opava Tomáš Kolman. Na semináře přijali pozvaný Jakub Limr z Mozaiky HK, Pavol Andraško z BJB Brno a také Tomáš Toušek z CB Horní Počernice. Chvály na konferenci nahráli naši mládežníci, kteří vytvořili novou chválící skupinku. Do programu se zapojila i část lidí ze sboru, za což jsme moc večni.

Ačkoliv příprava i průběh konference byly velmi náročné, jsem přesvědčen o tom, že to nebyla zbytečná námaha. Mohli jsme se jako mládež sblížit, naučili jsme se nové dovednosti, které mnoho z nás dělalo poprvé, jako například stříhání videí, nahrávání

rozhovorů, komunikaci s lidmi. Jsme rádi, že to mohlo posloužit mládežím BJB, našemu sboru a také našim přátelům z jiných církví nebo i nevěřícím. Jsme rádi, že nás Pán chránil, že si nás mohl použít a že se dokážeme popasovat s problémy, které na nás čekají. Snad se jako mládež brzy sejdeme fyzicky.

Marek Krejčí

Plakát konference

Mládežnická Konference

Radost vs **Trápení**

Řečníci:
Jarek Pleva
Tomáš Kolman
Jakub Limr
Tomáš Toušek
Pavol Andraško

Izajáš 41,10

Zve Vás mládež
BJB Litoměřice
17.4.2021
V 17h.

Obsah

Online konference v Litoměřicích...	2
Změna jazyka.....	3
Svleč nenávist – obleč si dobravost	4
Udržat jazyk na uzde.....	5
Svleč ošklivé řeči – oblékni si dobravost..	6
Kdo chce být první	
Rozhovor s kazatelem – Nick Lica	7
Sexuálne zneužívanie detí...	8
Nevíte, oč žádáte	
Víra je Boží dar /Radio 7	9
Blahoželania k jubileu.....	10
Brat Ľudovít Betko – 90 rokov	
Pozdravy... (J. Szöllőš, E. Pribulová, V. Malý)	
Krátky priezor životom, ktorý mi Pán Boh požehnal a viedol ma ním /	
Spomienky na Rozsievacá.....	11
(Ľ. Betko, ..výber zo spomienok z roku 2020)	
Blahoželanie s vďakou.....	12
Ty si Ježiš?	
Nie je dôležité, čo Bohu dám, ale...	13
Pamatujte na ty, kteří vás vedli...	
Na ceste hore do Jeruzaléma.....	15
Múr nárekov	
Musia zostať tu, ak chcem ist' do neba.....	16
Čím je človek starší, tím je to těžší	
S Ježišem v kuchyni... (Recept na léto)	
Duševné zdravie v cirkevi.....	17
...s psychológom S. Masaříkom /1. časť	
Zázraky se dějí.....	18
Inzerce – Škola uctívání	
Recenzia.....	19
Kvůli tobě si Ježiš zvolil utrpení	
Témata/ témy čísel časopisu 2022	
P. Kondač: Jediná opora.....	20

roszievač • rozsévač

Časopis Bratskej jednoty baptistov
pre širenie Dobrej správy

Predsedia Redakčnej rady: Ján Szöllőš
Šéfredaktorka: Marie Horáčková
Redakčná rada: S. Baláž, D. Jersákova, M. Jersák, R. Orvošová, L. Podobná, E. Pribulová
Koncepcia časopisu: Ján Boggero
Komplexné grafické a realizačné spracovanie časopisov: A. Vrana
Jazyková a redakčná úprava: J. Cihová, M. Horáčková, E. Pribulová
Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava, tel. +421 911 813 824. E-mail: roszievac@baptist.sk
Vychádza 11-krát do roka.
Cena výtlačku: Odberatelia v SR: predplatné 18,- € na rok (cena jednoho výtlačku 1,64 €) + poštovné.
Poštovné - zbyty: 3,- € za kus a rok,
jednotlivci: cena výtlačku 1,64 € + 5,50 € poštovné za kus a rok.
Odberatelia v ČR: predplatné 48,- Kč na rok (cena jednoho výtisku 44,- Kč) + poštovné.
Poštovné - sbory: 102,- Kč na kus a rok,
jednotlivci: cena výtisku 44,- Kč + 25,- Kč poštovné za kus a rok.
Odber v zahraničí: predplatné 18,- €, aktuálne poštovné 29,- €.
SR: IBAN: SK35 0900 0000 0000 1148 9120, do poznámky napísat meno odberateľa. Var. symbol: 888, CR: Česká spořitelna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840
Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsievac – časopis Brat. jed. baptistov Súľovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.: GIBASKBX Clearing: SLSP SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT, SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120
Objednávky: ČR: Býk, Výkonný výbor v CR, Na Topolce 14, 140 00 Praha 4; SR: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súľovská 2, 821 05 Bratislava
Uzávierka obsahu čísla 7-8/2021: 8. 6. 2021
Výroba: Bittner print s. r. o., Bratislava
SSN 02316919 – MK SR 699/92
Poznámka: Zverejnené články nemusejí vyjadriť názor redakcie. Všechny články procházejí posouzeniem Redakční rady a ne všechny jsou uverejňovány.

Milan Kern

Jakub ve svém dopisu napsal: „Kdo nechybuje slovem, je dokonalý muž a doveď držet na uzde celé své tělo“ (Jk 3, 2). Tím vyjádřil skutečnost, že ovládat svůj jazyk je velmi náročné a žel, málo kdo to dokáže. Důvod je velmi prostý: jazyk vynáší ven to, co je v srdci.

Pán Ježiš to vyjádřil velmi výstižně: „Cím srdce přetéká, to ústa mluví. Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce vynáší dobré; zlý člověk ze zlého pokladu vynáší zlé“ (Mt 12, 34b–35).

Když se podíváme do Bible na místa, kde je uveden širší výčet hříšných činů, tak zjistíme, že nejméně 1/3 z nich souvisí s jazykem. Jsou to například: Ištivé mluvení, kletba, rozbrouje, hádky, rozpory, rozkoly, závist, chvástavost, rouhání, pomluvání, hrubost, nadutost (Ř 3, 10–18; Gal 5, 19–21; 2Tm 3, 2–5).

Základním faktorem určujícím jazyk člověka je stav srdce, ale nemalou roli hráje také lív prostředí a návyk. Je nesnadné se zbavit špatných návyků používání nevhodných slov, ale mnohem těžší je změnit to, co opravdu vychází ze srdce. Zde pomůže jenom radikální změna osobnosti.

Pavel to vyjádřil obrazem svolení starého člověka a oblečením nového. Píše: „Ale nyní odhodte to všecko: zlobu, hněv, špatnost, rouhání, pomluvy z vašich úst. Neobhávejte jeden druhého, svolte ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblecte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele“ (Kol 3, 8–10). Po takové změně již nebude těžké mluvit pravdivě a laskavě.

Změna jazyka

Když si svolénu špinavé pracovní oblečení, umyu se a obleču do čistého, cítím se jako nový člověk. V čistém oblečení už nejdou do špinavé práce, nechci se znova zašpinit.

Pokud máme problém s hněvostí, pomluvami, hádkami a jinými podobnými projekty, nevymloujme se na svoji povahu, vyprovokování někým nebo stresovou situací.

Problémem je nedokončená proměna osobnosti. Radikální změna osobnosti je to nejtěžší a také nejúčinnější, ale nám se do toho nechce. Spokojíme se s dosavadními změnami, které ovšem nešly do hloubky, spíše se týkají jen vnějších věcí.

Do jednoho staršího domku byl pozván malíř k vymalování. Nějak to zvládl, ale pak domácím prohlásil: „Příště si pozvete zedníka!“ Problémem totiž nebylo jen zašlé vymalování, ale vžáděná narušená omítka a zřejmě také izolace zdi proti vlnnosti. Podobné to může být při našem problému rozčilování, po-

mluv, hádkách, apod. Přihlásit se do kurzu sebeovládání, je podobné jako vymalovat byt, který naléhavě potřebuje zásadní rekonstrukci.

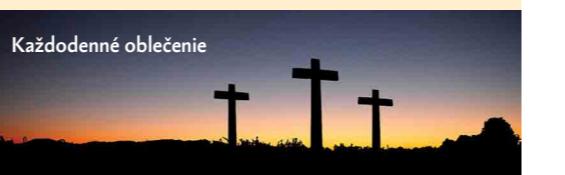
Naštěstí pro zásadní „rekonstrukci“ naší osobnosti nepotřebujeme finance, ale máme skvělou nabídku od Pána Boha, který nám nabízí změnu našeho srdce: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra nového ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje rády a jednat podle nich“ (Ez 36, 26–27). To dokáže učinit jenom Bůh a On nám to nabízí. Nečiní to však násilím, ale důležitá je naše touha po změně a aktivní spolupráce. Apoštol Pavel ve své výzvě neříká, že nás Bůh svoléče a obleče. Je to výzva pro nás. My máme svléct starého člověka a obléct nového člověka.

Využijeme Boží nabídku ke změně našeho srdce a poslehneme Pavlovu výzvu k proměně našeho jednání a mluvení?

Budťe k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. (Ef 4, 32)

Biblický šatník křestana

Svleč nenávist – obleč si dobrovitost

Starozákonný text:

„Zdržanlivý v rečach má rozum a chladokrvný je rozumnýmužom“ (Pr 17, 27).

Starozákonný text:

„Kdo se krotí v řeči, má správné poznání, kdo je klidného ducha, je rozumný člověk“ (Pr 17, 27).

Novozákonný text:

„Odložme skutky tmy (hodovanie a opilstvo, smilstvo a chlípnosť, svá a závist) a oblečme sa do výzbroje svetla“ (Rim 13, 12).

Nech z vašich úst nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na budovanie, kde treba, aby počúvajúcim prinášalo milosť... A budte k sebe dobrí“ (Ef 4, 29 a 32a).

Novozákonný text:

„Odložme skutky tmy (hodovanie a opilstvo, smilstvo a chlípnosť, svá a závist) a oblečme se ve zbroj světla“ (Ř 13, 12).

„Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, ktoré by pomohlo, kde je třeba a tak poslucháčom přineslo milost... A budte k sobě navzájem laskaví, milosrdní“ (Ef 4, 29 a 32a).

O nenávistné řeči můžeme číst ve Starém zákoně, v Gen 37, 4. „Když bratři viděli, že ho otec miluje nad všechny bratry, začali ho nenávidět a nepromluvili na něho pokojného slova.“ Zde můžeme vidět, kam až nenávist může sahat. Bratři Josefa nenáviděli, protože jej otec miloval víc než je. Jakoby se zde jednalo také o závist.

Jmenované vlastnosti jduo ruku v ruce. Pokud se jimi člověk nechá ovládnout, pak způsobí v jeho životě a v životech blížní velké zlé stopy a rány, které se jen těžko zacelují. Totiž s nenávistí se pojí i nenávistné řeči – bratři na Josefa nepromluvili vlídné slovo. Jak se asi Josef cítil, když s ním bratři nebyli schopni promluvit jinak, než nenávistně? Naopak o dobrovitosti – dobru můžeme číst v Novém biblickém slovníku mnoho věcí. Čteme, že veškerý hmotný rád jako takový je dílem Božích rukou, je dobrý, protože Bůh je dobrý. On dává dobré těm, kdo se stali v Kristu Jeho dětmi. V bezzákoném a nepřátele světě musí křesťané odolávat pokušení a hledat dobré, tzn. držet se ve svém chování pevně toho dobrého, to předpisuje Zákon (Ř 12, 9 a 21). Poslušnost Božím přikázům je dobrá, nakonec je z toho užitek a Hospodin to přijímá. Ti, kdo byli vysvobozeni v Kristu ze zajetí hříchu, stalo se tak proto, aby mohli ve svém životě uskutečňovat dobro. Je to celoživotní dílo každého křesťana, abychom byli za všech okolností připraveni jednat dobře. Bereme na sebe podobu lásky k Bohu i lidem, protože láská je naplněním Zákona. Nejednáme už podle sebe, svých představ nebo zvyků, ale podle Božích přikázání. Svět se dívá na spravedlnost témař jako na negativní vlastnost. Ale věříci, který se takto snaží naplnit zákon, má dobré svědomí (Sk 23, 1).

Co s tím dnes?

Jak se zachovám, když se mnou bližní nepromluví vlídného slova? Ve světském jazyce je „normální“ odpověď zle, česky se řekne „odseknot“ mu také. Mluvit stejně jako on a ještě přidat, aby byl jasný vítěz rozhovoru. V nenávistném světě kolem nás to někdy přímo „srší“ zlosti a nenávistí. A my, křesťané, máme za úkol situaci uklidňovat, upokojoval, přinášet pokoj mezi dvě zlepštěně strany. Máme odvahu postavit se mezi ně? Vyplnit mezeru dobrém? Pán to od nás žádá. A když nás osobně někdo „sekne“ zlým slovem, jak se zachováme? Pán Bůh od nás žádá poslušnost, abychom uskutečňovali Jeho přikázání lásky, činili a mluvili dobré, protože to představuje slovní spojení „dobré skutky“. Nevykoupení lidé nemohou něst dobré skutky, poněvadž jsou „v zajetí hříchu“. Špatný strom (člověk s podstatou Adama) musí nejprve Hospodin proměnit, aby mohl něst dobré ovoce (Mt 12,33–35). Uvědomujeme si, jak je náš jazyk zrádný. Proto si připomínáme, kdo jsme v Kristu, z čeho všechno nás osobně Bůh vysvobodil, abychom mohli ve svém životě uskutečňovat to dobré. V Česku se traduje takové přísloví: Než řekneš nebo odpovíš bližnímu něco zlého, nejdřív počítej do deseti. Nebo: Ráno je moudřejší večera. Na druhé straně je třeba nenechat zapadnout slunce nad nevyřešenými věcmi. Dejme si pozor na slova, než je vyřkneme. Nemluvme to, „co slina na jazyk přinese“. Zlé slovo a křik zraňuje druhého v srdci a uzdravení není tak rychlé, jak bychom si představovali.

Udržat jazyk na uzde

Téma o našich slovách, škodlivosti nesprávnych či nesprávne mienených slov a naopak, o budujúcim potenciáli múdrych a láska-vých slov je určite vždy veľmi aktuálnej. Ked otvárame Písmo, zistujeme, že Božie slovo sa vôbec nevyhýba tejto dôležitej súčasti našich životov a vzťahov, práve naopak, veľmi často sa venuje tomu, čo nás jazyk dokáže – či už budovať, alebo ničiť. Ľudia a častokrát aj my kresťania sa jeden voči druhému prehrejeme svojím jazykom, a tým hrešíme aj proti našmu Pánovi.

Umeniu správne používať slová sa ako kresťania potrebujeme učiť v každodennej komunikácii s bratmi a sestrami, či inými ľuďmi. Asi najkrajší text o úžasnej moci jazyka nachádzame v Jakubovom liste 3, 1 – 12. Určite sa vám už niekedy stalo, že ste na vlastnej koži pocítili nevidanú silu a účinnosť nesprávne použitých slov nejakého človeka. Alebo ste možno sami slovami niekoho zranili. V týchto niekolkých slovách apoštola Jakuba je vyjadrená hrôza a všetko zlé, čo pochádza z tohto malého údu našho tela. Ak sme úprimní k sebe a otvorení pred Bohom, potom so smútkom a bolestou musíme priznať, že je to naozaj tak. Kolkokrát sa nám stalo, že sme povedali niečo unáhlene a neskôr sme horko lutovali naše slová? Alebo si spomeňme na chvíle, keď nás trápi li uštipačné slová niekoho iného.

Nesprávne používanie slov

Jakub hovorí: „Kto sa neprehreje slovom, je dokonalý človek, schopný udržať na uzde aj celé telo.“ Mat schopnosť ovládať svoju reč je prejavom duchovnej zrelosti a Jakub takého človeka nazýva dokonca dokonalým, pretože je to TAKÉ náročné, a je TAK málo ľudí so skutočne skroteným jazykom. Prečo to odráža našu duchovnú zrelosť? Pretože spôsob našej komunikácie s ľuďmi je veľmi presným obrazom nášho premeneného, alebo nepremeneného srdca. Do akej miery sme ešte stále telesní? To sa dá určiť podľa toho, ako dokážeme narábať s týmto „takmer“ neskorotným údom nášho tela. Možno si niekto myslí, že slová, ktoré ničia a ubližia, nie sú také dôležité či vážne ako to, keď niekomu ubliží fyzicky. Ale Písmo hovorí niečo iné... V Matúšovom evanjelio 15, 11 sám Pán Ježiš hovorí o tom, čo poškrujuje dušu človeka, a nie sú to LEN fyzické veci...

„Človeka nepoškruňuje to, čo vchádza do úst, ale čo vychádza z úst, to poškruňuje človeka.“ Prečo sú vlastne slová také dôležité? Pretože nečisté slová sú obrazom nečistého srdca. Slová sú v podstate len ovočím niečoho oveľa hlbšieho v našom vnútri. Ak sú to slová lásky, dobroty, pokoja, tak to vchádza z hlbky nášho srdca, ktoré bolo zmenené a naplnené Božou láskou. Vieme, že keď je srdce niečim preplnené, tak to vchádza cez ústa, a bez jazyka sa hovorí nedá... Táto malá časť tela dokáže pokaziť dobrú povest druhého človeka, pokaziť pria-

teľstvo, ale aj spôsobiť hlboké nehojace sa rany. Pán Ježiš vo svojej kázni na vrchu poukazuje aj na našu vzájomnú komunikáciu. Hovorí: Počuli ste, že otcom bolo povedané: „Nezabiješ! Kto by však zabil, musí ísť pred súd. Ale ja vám hovorím: Každý, kto sa hnevá na brata bez príčiny, musí ísť pred súd. Kto by povedal bratovi: Hlupák, musí ísť pred veľradu. Kto by povedal: Blázón, musí ísť do ohnivého pekla“ (Matús 5, 21 – 22).

Tu vidíme, že nesprávne, nenávistné slovné prejavy vo vzťahu k bratom a sestrám neostanú bez Božieho povšimnutia a trestu. Samozrejme, ak ich ten človek nevyzna pred Bohom a nezmieri sa s ľuďmi, ktorým ublížil. Božie slovo v Prísloviech sa tiež veľmi často venuje nášmu jazyku a varuje nás pred jeho možnými následkami. Príslovie 18, 21: „Smrt i život je v ruke jazyka, a ten, kto ho miluje, bude jest jeho ovocie.“

Smrt i život... To sú nesmierne silné slová, však? Čo to však znamená? že slová majú moc zabíť, ničiť, ale majú moc aj prinášať život druhému človeku. Určite ste už zažili, že vás niekto povzbudil. Aký úžasný je to zážitok! Alebo ste počúvali Božie slovo, ktoré vás duchovne budovalo a nakoplo. Jednoducho povedané, tie slová vám prinesli život, dodalo vám to odvahy, keď ste ju potrebovali, a posilnilo vás to. Ale takmer určite sa vám stalo, že vás niekto bezcitne skritizoval alebo ohováral, alebo vás dokonca pomenoval neslušným slovom. Skutočne, slová iných môžu niekoho priviesť až do depresie a niekoho až k samovražde. A zase slová niekoho majú moc priniesť život, radosť, pocit lásky a prijatia. Je možné nimi rozsieváť nádej, ale aj obrať o všetku nádej. Jazyk hovorí horúce slová o láske, a ten istý jazyk v nenávisti chrlí nadávky a kliaty.

Jazykom človek môže chváliť Boha a môže sa mu rúhať. Jakub v texte na začiatku tejto úvahy hovorí v 6. verši, že tento úd je peklom rozpalovaný. To je veľmi šokujúce vyhlásenie. Napriek tomu, že o nom totči vieme, niekedy ho dávame k dispozícii satanovi, ktorý ho samozrejme neváha použiť na svoje ciele. Prečo je však komunikácia medzi nami taká dôležitá? Aby sme to pochopili, potrebujeme si uvedomiť, ako veľmi potrebujeme jeden druhého. Boli sme stvorení ako sociálne bytosti – to znamená pre vzťah s inými ľuďmi. Niekedy môže mať človek pocit, že je silnou osobnosťou, že nikoho nepotrebuje. No nie je to pravda. Každý človek vždy potrebuje srdce toho druhého človeka. Je to súčasť toho, že sme

Ako sa učiť krotiť svoj jazyk, ako sa vyučovať „hriechov jazyka“? Priznám sa, ja som skôr tichší človek, ktorý toho veľa nenahovorí, keď nemusí, ale napriek tomu sa mi niekedy stáva, že poviem veci, ktoré by som nemal povedať. O to skôr človek, ktorý rozpráva veľa. Sú to potom často slová, ktoré nebudujú brata či sestru, alebo manželku a deti, ale naopak – zrania. O tom veľmi mûdro a výstížne hovorí apoštol Pavol v Liste Efesínskym, 4: „Nech z vašich úst nevyjde nijaké zlé slovo, ale iba dobré, na budovanie, kde treba, aby počúvajúcim prinášalo milosť.“ Nesmierne dôležité je sústredit sa na to, čo hovoríme. Je dôležité aj pätkrát si premysliť, či to poviem, alebo nepoviem svojmu blízemu. Tí, čo majú mnoho rečí, väčšinou aj vyhľadávajú spoločnosť ľudí s mnohými rečami. V 1. žalme, v 1. a 2. verši čítame: „Blahoslavený ten, kto nechodí podľa rady bezbožných, nestojí na ceste hriešnikov, nesedáva v kruhu posmeňkov, ale záľubu má v zákone Hospodina, o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.“ To je úžasná rada z Božieho slova. Nepočúvať rady bezbožných, nestáť na ich cestách a nesiedieť v ich kruhoch, ale mať záľubu v tom, čo je Božia vôľa, v Jeho zákone. Naozaj duchovný a zbožný človek dňom i nocou hľadá

to, čo je milé Bohu, a vie, že to na takých miestach nenájde, práve naopak – môže ho to len pokaziť... Apoštol Pavol hovorí v 1. Kor 15, 33 tieto slová: „*Nedajte sa klamat!* Zlé reči (alebo aj spoločnosť) kazia dobré mravy.“ Správnu cestu v tejto veci nachádzame napríklad aj v Prísloviach 15, 28: „*Srdce spravodlivého zvažuje, čo povedať, ústa bezbožníkov ušak chrlia zlobu.*“ Kto z nás chce byť ako bezbožníci? Určite nikto z nás. V skutočnosti sa nedá sedieť na dvoch stoličkách. Aj byt kresťanom, ktorý ctí Bohu jednými ústami, a aj ten, kto nemiestne používa slová voči Bohu a ľuďom. Jakub v 1, 26 hovorí: „*Ak si niekto myslí, že je citelom Boha, a jazyk si nedrží na uzde, klame tým sám seba a jeho zbožnosť je márna.*“ Premýšľajme nad tým, čo povedať svojmu blížnemu, čo by ho budovalo, a nie ničilo. Čo ho posunie dopredu vo vzťahu k Bohu. Čo ho pozdvihne z depresie či povzbudí v nejakom probléme a poklesku. Z príkladu Pána Ježiša vieme, že aj nepríjemné veci sa dajú povedať láskavým, prívetivým spôsobom a tónom. Takže jedna z možností je radšej hovoriť menej ako príliš mnoho. Čo ešte môžeme urobiť pre to, aby sme používali slová podľa Božej vôle? Môžeme a máme použiť modlitbu. Nie nadarmo sa Žalmista modlí v 141. žalme 3: „*Hospodin, postav mi k ústam stráž a hliadku k dverám mojich pier.*“ Ovládať svoje ústa je ľahšie, ako si väčšina z nás uvedomuje, a preto veľmi potrebujeme Božiu pomoc. Pane, Ty sám mi stráž ústa. Nech hovorím len to, čo sa nebojím alebo nehanbím povedať aj v Tvojej prítomnosti. Zamyslime sa nad tým, koľko by sme skutočne hovorili, ak by sme toto mali neustále na mysli? Neboli by žiadne zbytočné slová, necitlivé slová. Žiadne nemúdre žarty na úkor iných, žiadne osočovanie alebo ohováranie. V Božom slove tiež vidíme jedno vzácné zaslúbenie dané v spojitosti s našimi slovami: Apoštol Peter píše vo svojom Prvom liste 3, 10: „*Ved kto chce milovať život a vidieť dobré dni, nech si zdržuje jazyk od zlého a ústa od ľstívych rečí.*“ Kto chce milovať život... Ak sa ti má darit v živote a ak chceť byť šťastný, tak rob toto: zdržuj si jazyk od zlého a ústa od ľstívych rečí... Aké sú to ľstívne reči? To sú podvodné, zradné či zákerné reči, keď človek chce niečo získať na úkor druhého klamstvom. Je to v skutočnosti falošnosť, ktorej je tento svet plný, ale v cirkevi nemá miesto. Môžeme sa modliť za to isté, čo Žalmista v 119. žalme 171 – 172: „*Nech moje pery prekypujú chválu, lebo ma učí zachovávať svoje ustanovenia. Kiež môj jazyk ospevuje twoju reč, lebo všetky twoje príkazy sú spravodlivé.*“ Naše ústa boli stvorené na zmysluplné reči. Na to, aby sme nimi za všetko oslavovali Hospodina a nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista. Aby sme premýšľali nad Božím sľovom, zvestovali ho a používali na vzájomné duchovné obohatenie. Nech nám Pán dáva zmocnenie a múdrost, kedy hovoríť a kedy mlčať a ako naše slová používať podľa Jeho vôle.

Štefan Danko, kazatel z Klenovca

Svleč ošklivé reči – oblékni si dobrovitost

Nepochybne jedným z nejvŕstších Božích darov pro nás je **dar reči**. Současně nám Bůh svěřil i zodpovědnost za jeho užití. Slova mají totiž velkou moc. Můžeme jimi vyjadřovat své myšlení, city i vůli. Můžeme jimi budovat nebo naopak ničit vztahy k ostatním lidem. Můžeme jimi druhým pomáhat a povzbuzovat je, nebo jim naopak ublížovat. Tento kontrast má ovšem hlubší kořeny. Naše slova totiž odhalují, co je v našem srdci. Pán Ježíš o tom řekl: „*Dobrý člověk z dobrého pokladu svého srdce vydává dobré a zlý ze zlého vydává zlé. Jeho ústa mluví, čím srdce přetéká*“ (Lk 6, 45). **Ošklivé reči** patří tedy k arzenálu „starého lidství“, které je třeba radikálně svléci (Ko 3, 9–10). Jejich projev je celá škála: od **lhani**, **rouhání**, **falešných přísaž**, **reptání**, **pomlouvání**, po **zdroje hádek a přázdnych rečí**, nemluvě o tom, že „**vést sprosté, hlopoué a dvojsmyslné reči se nepatří**“ (Ef 5, 4). V Bibli však nacházíme varování i před **řečmi úlisnými** (čti Pr 26, 22–28) nebo před **pokryteckou zbožností** (čti Mt 23). Každý z těchto projevů by stál za hlubší analýzu a sebereflexi, ale to zatím zůstane na nás, čtenářích. Možná nás překvapí, že nalézáme v Písmu z pera apoštola Pavla nebo Jakuba a dalších tolik varovných slov a výzev na totiž téma, cílených na již znovuzrozené křesťany. Ti přece již obdrželi nové a čisté „roucho Kristovy spravedlnosti“! Ale z praxe víme, že i nový, čistý šat je možné si zašpinit! Je tudiž třeba z naší strany dávat pečlivé pozor na naše řeči a čelit v tomto směru pokusením a nástrahám toho Zlého! A když se nám už stane, že chybujeme (zhřešíme), je třeba se s tím urychleně před Bohem i lidmi vypořádat. Díky Bohu známe cestu: hřich poznat, vyznat a opustit. Poskvrněný oděv musí jít hned do „Boží čistírny“! Pak smíme přijmout Boží odpusťení a pokusit se zjednat nápravu i v mezilidských vztazích. Jakub zvlášť varuje před podceněním těchto pochybení v naší řeči. Mohou totiž přerušit ve velký, ničivý požár (čti Jk 3). Naše ústa mají být nástrojem chválení Pána a zehnání lidem. Naše prosba o obnovení srdce a naplnění Božím Duchem je tu namíště. Jen z očištěného srdce a za pomoci Božího Ducha může vyplývat ona **dobrotivost, laskavost, milosrdenství, odpustění**. Aby i naše řeč svědčila o tom skvělém Božím díle v nás! „*Zjíte proto jako děti světla – ovcem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda: zkoumajte, co se líbí Pánu*“ (Ef 5, 9–10).

Jan Pospíšil

Kdo chce být první

„*Kdo chce být první, atď je ze všech poslední a služebníkem všech*“ (Mk 9, 35).

Kdo nás by řekl, že mu nevadí být poslední, být za hlupáka, nicku? Nebo komu by nevadilo, že jsou jeho děti poslední?

Ty, na které většinou nezbude, které kamarádi zapomenou pozvat na oslavu, které jsou na ocase třídy, při zábavě nadpočetné? Bouří se to v nás. Rádi bychom, alespoň v skrytu duše, aby naše děti zazářily a my abychom za své nasazení sklidili trochu vděku, a snad i obdiv a uznání. A tak napínamo sily, abychom drželi krok s ostatními, vedli dostatečný společenský život, udržovali dostatek vodních koneků, ale dostatečně reprezentativní navenek. Děti, aby měly dostatek kroužků, a pak nebyly ve škole poslední.

Je to však náročný boj, který nás vyčerpává,

frustruje, nenaplňuje a v důsledku nevede

k pokoji. Možná proto může být Ježíšovo

slovo naopak osvobožující: „*Kdo chce být v mých očích první, atď je poslední a služebníkem všech.*“

Nemusím být první!

Bůh nevyhlíží (především) machry

Pravý poklad, pravá medaile za první místo u Boha totiž nečeká (především a jen) na

machry v prvních řadách, na ty co jsou tzv. in-

ale hlavně na ty, kteří investovali do něčeho

úplně jiného, než je lidský obdiv a uznání.

Jsou to ti, kteří se nespokojili s vlastním ego-

ismem, sebestřednosťí a pokrytectvím. Jsou

to ti, kdo se pokouší být k druhým shovívá-

ví. Jsou to ti, kdo se pokouší být k druhým hovivá-

ním, kde je pravda a ne si stát za každou cenu

O. V. A.

Nick Lica

Stát se kazatelem je velké rozhodnutí, aspoň v mých očích. Jak jste prožil povolání do služby?

Ano, stát se kazatelem bylo velké rozhodnutí v mém životě. Povolání do služby jsme prožili s manželkou Aničkou ještě před svatbou, když jsme se společně hlasili na Biblickou školu v Olomouci v roce 1995. Oba jsme prožili, že toužíme sloužit Pánu na plno, a proto jsme se hlasili na naši školu, abychom se na to dobře připravili. Po dokončení VOŠST v roce 1998 nás Pán povolal do této služby v církvi na plný úvazek. My jsme jeho volání skrze církve přijali. Byli jsme velmi mladí, mně bylo 26 let.

Kdo z lidí vás nejvíce ovlivnil na cestě stát se kazatelem?

VOŠ-ka v Olomouci, jako taková, byla výborná škola života i příprava na službu. Naši učitelé byli určitě výborní mentori a ovlivnili nás nejvíce duchovně. Stali se pro nás životními vzory a svým životem, učením a zkušenostmi nás hluboce ovlivnili teologicky, biblicky, ale i ve vztahu k Bohu: ThDr. Pavel Titěra, Bohuslav Procházka, ThDr. Jindřich Slabý, ThDr. Jan Urban a další zbožní lidé, kteří jsou vám známi, ale i ti neznámi, všichni nám jsou velmi draží.

Kdo byl vaším vzorem?

Jmenovaní bratři kazateli nám byli jak vzory, tak zbožnými lidmi, na které jsem hleděl a hltal každé slovo, které pro nás měli. Moc si vážím jejich poznání, lásky k Písmu, osobního vztahu s Pánem, duchovního vlivu, který měli, ale i pokory, kterou jsem viděl, dále charakteru, který Pán v nich vybudoval. Byl jsem velmi požehnaný, že mně mohly takové osobnosti ovlivnit na cestě, když jsem se připravoval na službu.

Kolik let jste byl kazatelem a ve kterých sborech jste sloužil?

Pokud přestaneme honit první místo, nebudeme shromažďovat pocity a díky, dávat sebe a své zásluhy na odiv, v očích světa můžeme zapadnout. Když se ale oprostíme od pohledu jen na sebe a pohlédneme s upřímným zájmem a bez pocitu nadřazenosti směrem k druhým, nás život začne naplňovat nová radost a pokoj. Takový, který svět nemůže dát. V očích světa tak můžeme být za hlupáky a snílký, za ty poslední vzadu.

Do kazatelské služby jsem nastoupil s manželkou v lednu 1999 do Víkýřovického sboru. Tam jsme sloužili 11,5 roku a od srpna 2010 jsme přijali povolání sloužit v Karlovarském sboru. Takže před dvěma lety jsme si už připomněli 20. výročí ve službě.

Co jste měl na této práci nejradiš, nebo co vám dávalo ten pocit, že má smysl?

Do této práce se člověk sám nemůže povolat, buď je to od Pána, nebo ne. A když je to od Pána, dává nám to vědomí, jistotu a radost, že jsme Jeho vyslanci a zástupci evangelia – té nejlepší zprávy, která na této planetě existuje. Zpráva, že člověk může být v Kristu zachráněn a potom, že může růst a měnit se do podoby Božího Syna (Ř 8, 29). Takže ano, zvěstovat Boží slovo, které přináší změnu do života člověka, to je velký úkol, privilegium a velká naděje, radost a jistota, že má smysl to, co dělám. A když člověk může ještě pokrýt nové lidi a cítit z nich učedníky, kteří jsou budováni ve vříře a milují Pána, to jsou velké věci. Proměněné životy lidí mi dávají ten velký pocit, že má

smysl kázat, modlit se, zápasit, vytrvat a očekávat na Pána.

Co pro vás bylo nejtěžší?

Já můžu s jistotou říci, že na tuto práci jsem byl připravován Pánem od malíčka, takže mám velké výhody, které mi pomáhaly překonat těžkosti a výzvy kazatelské služby. Můj učitel, bratr kazatel Jan Urban, je krásně vyjmenoval ve své knize „V Jeho službách“ a řekl, že jimi jsou: *ochota k sebe-oběti, odvaha k osamelosti, umění unést kritiku a vytrvalost v únavě*. Toto a další věci jako: stěhování, pravidelná služba, zápasy za lidi, které bychom rádi viděli blíže Bohu a společenství, tlaky a stresy, které zná jen kazatel, duchovní boje za druhé, mít neustálé trpělivost, vyhlížení počítatelného ovoce své práce, to jsou vše těžkosti, které kazatel musí překonat za pochodu služby a někdy v tichosti a s pokorou je unést.

Měl jste někdy krizi a chtěl jste si najít jiné povolání? Pokud ano, co vám pomohlo setrvat? Kdybyste nebyl kazatelem, jaké povolání byste vykonával?

Zatím jsem takovou krizi neměl, která by mě donutila pošířit po jiném povolání. Ani nevím, jaké by to bylo, dělat něco jiného. Dělám to, co Pán pro mě měl nachystané a jsem za to vděčný. Kdybyste nebyl kazatelem, tak bych možná byl učitelem angličtiny nebo bych dělal v oborech spojených s prodejem a servisem techniky všeobecně.

Máte rodinu. Jak to vnímali a co pro ně bylo těžké?

Ano, s manželkou máme tři odrostlé děti. Stěhování bylo pro naše děti velký problém, jedna z dcer to nazvala trauma. Na novém místě si nemohly několik let zvyknout a nažvat to místo domovem. Děti vnímají tlaky a problémy, které každé společenství má, a nepodaří se nám úplně je od nich oddělit. Modlíme se, aby duchovně obstály a milovaly Boha a Jeho nedokonalý lid.

Práce s lidmi je vyčerpávající. Jaký druh odpočinku byl pro vás nejlepší?

Nejlepší druh odpočinku byla dovolená u moře, pokud to bylo možné. Tam jsem si nejvíce odpočinul. To znamená prý od místa pravidelných povinností. Je to takový pocit, že vypnete a budete dělat jiné činnosti a manuální práce, např. u dědečka na zahradě. Ale jinak četba, hudba, procházky. Fotografování je pro mě také krásný relax.

Co je pro vás v těchto dnech nejlepší a co nejtěžší?

Je tu pandemie, nouzový stav. Máme hodně času na studium a s přípravou se snažíme být dopředu klidně v dva měsíce. To mě těší. Sloužím ne pod tlakem, ale z hojnosti. Nejtežší je únavu z tohoto stavu omezení a restrikcí, dělání seznamů na bohoslužbu a všechno, co s tím souvisí. Společenství nemůže fungovat tak, jak má, lidé se nevidí kvůli střídání, atd.

Chtěl byste říci něco, na co jsem se vás nezeptala?

Je to sice rozhovor s kazatelem, ale jak vidíte, nevyhýbám

Sexuálne zneužívanie detí ako problém, ktorý sa dotýka aj nás?!

V spoločnosti sa vyskytujú javy, ktoré nás udivujú svojou zvrátenosťou. K takým ľudským hriechom neodmysliteľne patrí aj sexuálne zneužívanie detí. Ide o nepatričné vystavenie dietáta sexuálnym kontaktom, činnosti či správaniu. Cielom týchto činov je sexuálne uspokojenie páchateľa. Sú to aktivity dospeleho zamerané na dieťa. Dieťa ale nie je na aktuálnej úrovni svojho emocionálneho a intelektuálneho vývoja schopné s týmto sexuálnymi aktivitami informované a slobodne súhlasí. Podoba sexuálneho konania môže byť dotyková i bezdotyková, pričom obe podoby zneužívania môžu mať rovnako závažné následky na život dietáta. Boh varoval svoj vyvolený národ pred hriechmi okolitých národom, u ktorých sa napríklad vyskytovala detská chrámová prostitúcia. Za ohavné správanie, ktoré poškvrňuje človeka, Boh označil incest (Lv 18, 6) či zneuctenie ženy a zároveň jej dcéry (Lv 18, 17). Tiež zakazuje smilstvo, cudzoložstvo a nariaduje človeku, aby „netužil po (nikom a ničom), čo patrí tvojmu blížnemu!“ (Ex 20, 17; Dt 5, 21). Ježiš Kristus sa zastáva slabých a bezbranných: „Čokolvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mine ste urobili!“ (Mt 25, 40).

Tvrde slová adresuje tomu, kto by dieťa zvieadol a pohoršil: „Pre toho, kto by zivedol na hriech jedného z týchto malých, čo veria vo mňa, pre toho by bolo najlepšie, keby mu zavesili na krk mlynský kameň a potopili ho do morských hlbín“ (Mt 18, 6). Nie je pochýb, že ten, kto sexuálne zneužíva dieťa, sa týmto činom dopúšťa hriechu voči Bohu i blížnemu. Z trestnoprávneho hľadiska sa stáva páchateľom trestného činu. Téma sexuálneho zneužívania detí je náročná. Myslím, že by som sa ňou nezaoberala, keby si ma „ona sama nenašla“. Odhaduje sa, že 70 až 85 % prípadov zneužívania je takých, kde páchateľom je niekto, koho dieťa pozná a komu dôveruje. Tak to bolo aj v živote mojich kamarátok, ktoré zneužívali vlastný otec. Deň, keď som sa o tom dozvedela, bol prelomom v mojom živote. Bol to zároveň aj moment začiatku môjho osobného a odborného záujmu o túto problematiku. Za klúčovú považujem oblasť prevencie. Je dôležité vytvoriť podmienky, ktoré eliminujú možnosti pre páchateľa. Samozrejme, treba vždy počítať s tým, že ani tí najstarostlivejší a najzodpovednejší rodičia a tiež hľadisku prevencie najprípravenejšie deti nevedia na sto percent zaručiť, že ich zneužitie obíde. Nie je to ich vina, keď k zneužívaniu, napriek všetkým opatreniam, dôjde. Je to vždy zodpovedný páchateľ! To, čo môže robiť zodpovedné okolie, je čo najviac hovoriť o problematike zneužívania detí. Vzhľadom na to, že obete i páchateľia, s ktorími som sa doposiaľ stretla, boli súčasťou protestantského kresťanského spoločenstva, zistila som, že problematika zneužívania detí je aktuálnou tému kdekoľvek, cirkev

nevynímajúc. Cirkev považujem za veľmi perspektívny zdroj pomoci a podpory pre obeť. Cirkev môže byť aj zdrojom pomoci pre páchateľov, ktorí chcú zodpovedne pred Bohom a ľuďmi riešiť svoj hriech. Je to miesto, kde sa môže realizovať odborná, cielovo-má prevencia zameraná na všetkých členov a priateľov cirkev. Ak sa však témy zlákнем a budeme ju ignorovať, popierať, bagatelizovať, môžeme sa dopustiť pomýleného konania, ktoré bude viest k tomu, že násilie bude podporovať, a nie mu zamedzovať. Ako sa to môže stat? Napríklad tým, že budeme klásiť prehnaný dôraz na to, aby obeť odpuštla, ale opomíname pritom potrebu pokánia zo strany páchateľa. Tiež môžeme vyvíjať tlak na obeť, aby prijala hriech zneužitia ako Božiu vôľu pre svoj život, a zabúdame, že Boh nikdy nechce ani neplánuje zločin – hriech. Obetiam netreba brániť, aby o zneužívaní hovorili, ani ich nabádať, aby na to, čo zažili, zabudli, „nevýtahovali to stále“. Tí, čo dávajú takéto rady, nevedia, že hovorí o traume lieči a je vzácné, keď obet prehovorí. Je potrebné nájsť človeka ochotného počúvať a empaticky porozumieť. Niekedy obete ani nedokážu spomienky na prežitú traumu vôľou ovplyvniť. Tak je to pri post-traumatickej stresovej poruche, pri ktorej sa spomienky vynárajú postupne a nečakane, bez vôle obete. Obetiam tiež neprospevia dôraz na čisto duchovné nástroje uzdravenia a odsudzovanie psychoterapie. Je veľa spôsobov, akými môžeme svoju neznalosťou ubližiť obetiam, preto by sme mali hľadať pravdivé informácie a riadiť sa nimi. Je veľmi pozitívne, že za posledné roky sa v rozličných slovenských i českých cirkevných spoločenstvách začalo o zneužívaní detí hovoriť. Táto téma sa dostala do programu vedecích teologickej konferencií, publikuje sa v časopisoch, je témou webinárov, vznikli preventívne programy pre vedúci tábory. Hľadajme aj my v našich zboroch spôsob, akým vytvoríme prostredie, kde sa budú obeť cítiť v bezpečí a môžu sa zveriť ajs tými najťažšími spomienkami. Budme pripravení vhodne zareagovať: veriť obeťi, nezľakanúť sa, neviniť ju, počúvať, prejavíť jej porozumenie, zaistiť jej bezpečie a viest ju k možnostiam, ako problém riešiť. Je múdre obrátiť sa na pomoc odborníkom. Budme obozretní, aby sme spozorovali symptómy, keď sa ubližuje našim besiedkarom či mládežníkom. Naučme ich, čo sú dobré a zlé dotyky; dobré a zlé tajomstvá; kto sú bezpeční ľudia v ich živote, ktorým môžu povedať o hocičom; kde hľadať pomoc a akým situáciám sa vyhýbať. Budme tými, ktorí sa budú podieľať na tvorbe bezpečných letných tábory a iných podujatí organizovaných pre deti a mládež. Vytvorme pravidlá, z ktorých bude jasne vplývať, že poznáme riziko zneužívania detí a vieme, ako postupovať, keď sa vyskytne,

a aká ujma čaká páchateľa. Tábor, ktorý novonok deklaruje posolstvo, že neakceptuje zneužívanie detí, môže odstrašiť veľkú časť potenciálnych páchateľov.

Ako som už v príspevku uviedla, zo skúseností obeti zo Slovenska i zahraničia vidím, že cirkev má veľkú perspektívnu pomôcť. Je Bohom poslaná „obviazať rany tým, čo majú skrušené srdce, zvestovať slobodu zajatcom“ (Iz 61, 1). Za celú svoju história kresťania dokázali flexibilne reagovať na aktuálne problémy spoločnosti a nájsť efektívne formy riešenia problémov ľudstva. Som si vedomá, že môj príspevok nedokázal uchopiť celú problematiku zneužívania detí, je len podnetom, aby sme hľadali v našej cirkevi riešenia, ktoré budú predchádzať zneužívaniu; chrániť obeť a ich okolie pred ďalšími ujmami; ukazovať zrkadlo pravdy páchateľom a zastavať páchané zlo. Nech nám Pán Boh dáva múdrost a odhodlanie!

Anna Masariková (foto: autorka s rodinou)

Ak by ste sa o téme prevencie chceli dozviedieť viac, môžete autorke článku napísati na e-mail: masarikova.anicka@gmail.com

Nevíte, oč žiadáte

Příbeh synů Zebedeových znájí i malé děti. Mnoho biblických příběhů je učíme doma i v nedělních školách. Čteme zde o tom, jak si jejich maminka dodala odvahy a šla prosit za své syny. Jistě je velmi milovala, a proto udělala takovéto rozhodnutí. Měla radost, že si právě její syny Ježíš vybral mezi své nejbližší z dvanácti. Dnes bychom mohli říct, že splnili přijímací zkoušky. Prošli výborem a mohou se učít od samotného Pána Ježíše. Být s Ním každý den a poznávat jiný život, než žili doposud. Jejich maminka jistě viděla, jak uzdravuje nemocné, jak učí lid, viděla i s jakou láskou mluví a přichází k druhým lidem, a jak jim mění životy. Byla jistě i sama pozornou posluchačkou a mít hned dva syny v Jeho nejbližší skupince musela být pro ni radost. Kdybych byla na jejím místě, také bych se radovala. Přece i dnes víme, že v Boží blízkosti je nejlépe. On nám poradí i v našich životních problémech a zkouškách. I dnes se často stává, že se maminky snaží uprosit učitele ve škole, když hrozí nejaký průšvih. Narovnávají různá selhání svých dětí a přesvědčují učitelku, že jejich dítka jistě vše

zanedbané dohoní a tu knížku, kterou měl syn přečíst, určitě přečte. Napíše recenzi a všechno zameškané dohoní, jen aby nedostal špatnou známku na vysvědčení. Do školy přicházejí se sliby, že na všechno dohlédne, a tak i dnes dávají maminky samy sebe za své děti. Není to nic nového ani v dnešní době. Vzpomínám si, že jsem také nejednou šla do školy a vyjednávala různé podmínky paní učitelky. Ale její synové neměli žádný průšvih, jenom chtěli být první. Že by zasedací pořádek? Určitě se museli o tomto jejich přání bavit i doma. Jaká byla jejich touha? Přáli si něco, co nevypadalo vůbec špatně. Vždyť chtěli být co nejblíže Ježíši.

Také jsem si přála někdy vyzkoušet sedět v první nebo druhé lavici. To se mi však nikdy nesplnilo. Byla jsem totiž nejvyšší děvče ve třídě. I když první den školního roku jsme si mohli sednout, kam jsme chtěli, tak vždy jsem skončila v poslední lavici. A tak jsem nikdy nebyla ta, kterou si učitelka vybrala, aby někam doběhla nebo něco zařídila.

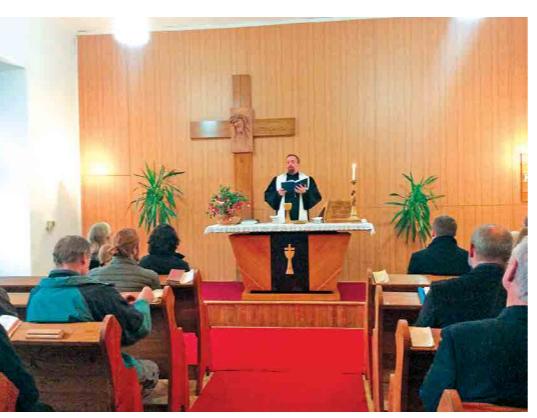
Vzala si vždycky někoho, kdo seděl blízko jejího stolku. Když se zeptala, začali se všichni hlásit a někteří i vyskakovali, aby je viděla a tak jsem to už vždycky vzdala. Stejně mě nebylo vidět. Tak jsem se stala ve škole takovou neviditelnou. Často na rodičovské schůzce o mně říkali – jo, ona je ta hodná, ani o ní nevíme. Nakonec jsem vždy seděla s nejakým zlobivým klukem, aby se mnou nemohl zlobit a bavit se. Neměla jsem kamarádku, se kterou bych mohla sedět a něco si spolu povídат. V celé třídě jsem si připadal sama. Vedlo mě to k porozumění těm, co se cítili také odstraněni, třeba nebyli tak chytří nebo byli zase více silnější postavy. Ale jak ostatní dorůstali, tak do deváté třídy mě dohonili a vše se vyrovnilo.

Myslím, že být oblíbeným a prvním by chtěl být každý.

Ale Pán Ježíš jim říká: Nevíte, co si přejete. A nastínil jim svou horčou budoucnost. Ostatní učedníci zaslechli, o čem si tam povídají a určitě to pro ně nebylo příjemné. Všechno si museli vysvětlit a pochopili, že tady nejsme proto, aby nám někdo sloužil, ale abychom my sloužili!

„Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé“ (Mt 20, 28).

Dana Jersáková

Víra je Boží dar

Rádio 7 je společný projekt internetového a satelitního vysílání, za kterým stojí česká a slovenská redakce TWR. V tomto seriálu představujeme svědectví pracovníky české redakce této stanice. Více o jejím vysílání na www.radio7.cz

jsem pochopil, že zde na světě neexistuje žádné dokonale společenství, protože to není možné díky lidskému hříchu. Úplně nově jsem prozrál a v duchu Husovy teologie začal skutečně chápát, že žádnou viditelnou lidskou cirkev nelze dokonale ztotožnit s Církví Kristovou, která je lidským tělesným očím neviditelná, ale je obsažena v každém kresťanském sboru, kde se dva až tři scházejí v Ježíšově jménu.

S tímto osvícením a po dlouhé duchovní „pouti“ jsem se vrátil do lavic sboru Církve československé husitské, která mi byla zřejmě vždy nejblížší a jejíž teologii jsem vystudoval. Možná, že i proto, že se jedná o jeden z mála kresťanských církví, kde mohu být knězem, na kterého jsem byl vysvěcen v roce 2007 a zároveň setrvat v rádném kresťanském manželství.

Vzhledem k tomu, že jsem kromě teologie, religionistiky, filozofie a dalších oboř vystudoval i církevní dějiny a také pracoval do svých třiceti let jako odborný archivář a historik, byla by škoda tyto své znalosti nadále nevyužívat. Upřímně, z odborného hlediska

jsem měl vždycky blíž k církevním dějinám než k teologii, ale ono stejně nelze dělat jedno bez druhého, stejně jako bez znalostí dalších oboř, např. církevního práva, latiny, etc. Díky tomu jsem se v roce 2011 dostal ke spolupráci s Rádiem 7. Tehdy to domluvil můj kolega bratr Miroslav Kubíček, také dlouhotrvalý spolupracovník se zmíněným rádiem.

Za celou dobu mé spolupráce jsem natočil hodně přes stovku hodinových pořadů, ve kterých mapujeme životy kresťanských osobností našich i světových dějin.

Pro mě osobně je spolupráce s R7 velmi důležitá, jelikož mi dává příležitost uvádět veřejnost do pravdy, nejenom té historické, ale i Boží, což je důležité zvláště v dnešní době, kdy díky diktátu totální přeinformovanosti žijeme jakoby v mlze a nedokážeme již od sebe odlišit světlo a tmu. Kéž tedy Pán Bůh žehná všem, kteří se nebojí Pravdy a příkladem vlastního čistého života rozplyjí mlhy naši nejistoty.

Jiří Sladký

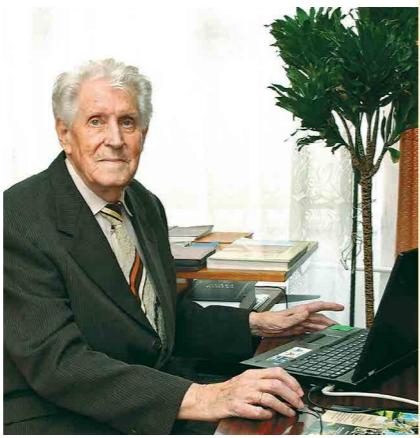

Brat Ľudovít Betko – 90 rokov

Za Redakčnú radu časopisu

Milý Lajko,
som vďačný Pánovi za Teba a za Tvoju manželku Eržiku a za dieľo, ktoré ste vykonali.
Nemám sice skúsenosť zo spolupráce s Tebou pri príprave Rozsievača, ale v našom zboru sme mohli spolupracovať na Božom diele.
Vždy ma inšpirovalo a nadchýňalo, s akým zápalom, skutočne "ako pre Pána" z lásky k Nemu si robil a pripravoval s veľkou dôkladnosťou do tlače Biblie, knihy aj iné tlačoviny.
Prajem Ti aj Eržike za seba aj za redakciu Rozsievača blahoslavenstvo a požehnanie Pánovo do zvyšných časov Tvojho života na tejto strane večnosti.

Tvoj brat v Kristu Ján Szöllőss

Krátky prierez životom, ktorý mi Pán Boh požehnal a viedol ma ním

Narodil som sa v kresťanskej rodine v Békés-szabe v Maďarsku 1. júla 1931. Moji rodičia boli členmi baptistického zboru v Békescsabe a boli zapojení do rôznych činností v zbo-re. Aj nás štyri deti viedli k poznaniu nášho Stvoriteľa Pána Boha a Spasiteľa Ježiša Krista.

MILOSLAVOV

V roku 1945 sme sa prestáhvali k maminej mame do Miloslavova na Slovensko. Tu som ako štŕnástročný chodil do zboru a ako sedemnástročný som prijal Pána Ježiša ako svojho osobného Spasiteľa. Na vyznanie svojej viery a v poslušnosti Božiemu príkazu som bol pokrstený ponorením. Postupne som sa zapájal do rôznych činností mládeže,

dzali, bola väčšinou plná a mnohí, ktorí zne-príjemňovali životy svojich rodín opilstvom, uverili, prijali Pána Ježiša a potom vydávali svedectvá. V biskupickom zbere som slúžil aj ako učiteľ v nedelejnej besiedke.

V roku 1947 môj otec s maminým bratom začali stavat tlačiareň v Podunajských Biskupiciach, ktorú o rok dali do prevádzky s úmyslom, že budú tlačiť kresťanskú literatúru...

V tejto tlačiarne som nazrel do profesie "sadzač", ktorý pripravuje knihy do tlače, a ja som bol práve vo veku, keď sa rozhoduje o profesii. **Vtedy som sa rozhadol, že sa vyučím za sadzača a budem robiť Biblie.** Žiaľ, kým som sa vyučil, v roku 1951 otcovu tlačiareň znárodnila a zlikvidovali. Išiel som do učenia

zbore na nedeľných bohoslužbách, v iných zboroch v republike, a tiež aj pri evanjelizácii brata Billyho Grahama vo Viedni v roku 1969. Zapojili sme sa aj do služby spevom v Budapešti vo výše 1000-člennom spevokole po-čas návštevy a služby brata Billyho Grahama.

SLUŽBA PRE PÁNA

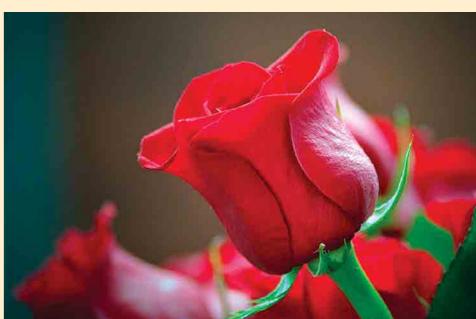
...prežívali sme veľmi požehnané chvíle s bratmi a sestrami z Čech a zo Slovenska. Desať rokov sme s manželkou ubytovávali hostí počas celoštátnych konferencií slovenských a českých zborov a konferencií od-boru sestier. Tieto stretnutia boli veľkým duchovným posilnením pre mnohých – na každej okolo 150 až 200 hostí. Pri tejto službe sme spoznali veľa našich bratov a sestier z celej Československej republiky.

Vďaka bratovi kazateľovi Jánovi Kriškovi, ktorý získal písací stroj na noty, som mohol pripraviť do tlače dva spevnyky pre spevokoly – CHVÁLOSEPVEY I (74 piesní) a CHVÁLO-SPEVY II (45 piesní).

Na tomto písacom stroji sa pracovalo tak, že na kriedovom papieri na vytvorenie jedného riadku osnovy som musel šesdesiatkrát klepnúť, aby som dosiahol dĺžku jedného riadku, a potom otáčaním valca hore a dolu som písal noty na správne miesto v osnovе.

Potom na inom písacom stroji, kde boli pís-mená, som dopísal text piesne.

Po 40 rokoch túžby pripravovať do tlače Biblie sme mohli, spolu s manželkou z milosti Božej od prvého dňa dôchodku (1. 7. 1991) až doteraz pripravovať Biblie do

tlače. Prvý bol Nový zákon pre Gedeonov, ktorého prvý vydanie bolo v náklade 100 000 kusov. Za tých dvadsaťdeväť rokov sme pripravili pre Slovenskú biblickú spoločnosť asi tridsať rôznych veľkostí a rôzne preklady ce-lych Biblí a Nových zmlív.

Bolo pre mňa veľkým požehnaním zúčastňovať sa každomesačných porád prekladateľov rôznych cirkví pri preklade Ekumenického vydania Novej zmluvy. Veľmi často sme sa stre-távali aj u nás doma s mnohými bratmi a ses-trami z rôznych cirkví pri technickom riešení prípravy Biblí do tlače.

Okrem toho sme mohlišírit Božiu zvest aj prípravou sadzby okolo tristo kresťanských kníh a brozúr pre MSEJK – Misijnú spoločnosť evanjelia Ježiša Krista – a pre ďalešie kres-tianske vydavatelstvá. Dvadsať rokov sme mohli pripravovať každodenné čítanie Chlieb nás každodenný – pre kresťanské vydavatel-stvo IN Network Slovakia, n. o.

Ďakujeme Pánu Bohu za Jeho milosť, že nám aj s (o rok mladšou) manželkou dal silu a vedomosti k tomu, aby sme aj touto formou mohli slúžiť nášmu Pánovi.

L. Betko, ...výber zo spomienok z roku 2020

Spomienky na Rozsievač...

Veľkú radosť sme prežívali po roku 1968, keď sa mohol znova vydávať nás celoštátny časopis Rozsievač, ktorý nás Slovákov a Čechov duchovne veľmi spájal. Spomínam si na prvú redakčnú radu, ktorá bola v byte v rodine milých Dvořákovcov. Boli to najprv ďakované modlitby za túto možnosť. Ja som sa tam zúčastníl ako vyučený typograf-sadzač a pomocník môjho otca, ktorý okrem iného bol aj prvým technickým redaktorom Rozsievača .... Neskôr som túto prácu technického redaktora od neho prevzal a z Božej milosti som ju mohol robiť celé de-saťročia... Príprava Rozsievača prebiehala vtedy tak, že keď materiál prešiel redakčnou radou a rukopis bol upravený po stránke obsahovej aj gramatickej, ja som označil pre tlačiarne typ a veľkosť písma a formát obrázkov. Tlačiareň podľa toho urobila tzv. surovú sadzbu a poslali ju do redakcie Rozsievača. Materiál prišiel k bratovi Emiliovi Královi. Veľmi som sa vždy pote-šil, keď nám zazvonil telefón a ozval sa vetou: „Tu Kráľ, príď si po materiál.“ Rád som k nim chodil, lebo ma veľmi srdcne privítali aj so sestrou Kráľovou a vždy som odchádzal veľmi povzbudený. Tento materiál z tlačiarne, tzv. stôpcovú sadzbu, bolo treba rozstrihať a jednotlivé články nalepiť na rozsievačový formát papiera, čiže urobiť tzv. zrkadlo, ktoré malo formu hotového vytlačeného Rozsievača. Raz sa nám stalo, v čase, keď sa Rozsievač tlačil v Prahe,

že materiál Rozsiveča meškal... Časovú stratu sme sa snažili vykriť tak, že pripravené zrkadlo sme odnesli na letisko, odovzdali sme ho personálu prvého lietadla, ktoré letelo do Prahy, kde ho po dohovore brat kazateľ Švec na letisku prevzal a odnesol do tlačiarne. Mali sme aj prípad, že v čase, keď sme mali technicky pripraviť Rozsiveča, boli sme s manželkou na liečení v Kúpeľoch Korytnica. Brat Emil Kráľ prišiel za nami do kúpeľov a tam sme spolu veci technicky pripravili do tlače. Vždy sme urobili prácu tak, aby časopis vyšiel včas...

Velmi rád som sa zúčastňoval na redakčných radách s bratmi a sestrami zo Slovenska a Čech. Cítil som, že z Božej milosti som mohol byť účastný na šírení Božieho slova aj touto formou služby. Na redakčných radách veľmi rada pomáhal pri príprave občerstvenia aj moja manželka so sestrou Marienkou Ančinovou, Vasilikou Jančulovou, neskôr aj so sestrou Gitkou Kövö-

siovou z Bernoláková a niekedy aj v inom zložení. Redakčné rady bývali na niekoľkých miestach. Prvý bol v rodine Dvořákovcov, potom v malej miestnosti v modlitebni na Vysokej ulici, ďalej obdobie sme sa stretávali na Gunduličovej ulici v pivničných priestoroch. Neskôr sa redakčné rady konali na Súľovskej ulici, kde sme spolu s manželkou každý mesiac veľmi radi chodili, manželka – do kuchyne pripravovať občerstvenie – a ja sledovať materiál Rozsiveča. Stretnutia boli vždy duchovným posilnením.

Ked' bol materiál pripravený, nastalo technické spracovanie a príprava do tlače... Túto prácu som robil doma, ale aj s veľmi výdatnou spoluprácou bratov Emila Kráľa, Janka Šalinga, Růženky a Vladky Dvořákovcov a tiež aj brata Tona Vranu, ktorí boli častými hostami aj u nás... Časom sa príprava Rozsiveča menila s prístupom k počítačovej technike.

Neskoršie som tak už na počítači pripravil text pre výrobu už podľa návrhu celej grafiky (zrkadla) od brata Tona Vranu, ktorý riešil celú úpravu textu aj obrázky... a mali sme dlhé roky veľmi dobrú spoluprácu a milé stretnutia...

Spolu s manželkou sme veľmi vďační Pánu Bohu, že nám za desaťročia zveril aj mnohé iné krásne práce, ktorými sme mohli šíriť Jeho slovo...

Ludovít Betko, ...výber zo spomienok - máj 2020

Blahoželanie s vdákou

S bratom Lajkom Betkom som sa poznal dlhé roky z prostredia zborov a keď ma v roku 1993 pozval na stretnutie k Dvořákovcom, začala sa moja spolupráca na príprave časopisu Rozsiveč/Rozsévač a od roku 1994 už v novej grafickej podobe aj riešenie obálok a vnútra. Po mojej úprave, príprave obrázkov pre tlačiareň a pári grafických titulkov doma počítačom a kopírkou, brat Lajko robil stále precíznu prácu s textom a aj technickú prácu, ktorú v tlačarni spoločne s titulkami a obrázkami spracovali pre tlač. Spociatku to boli dlho iba dve farby – čierna a druhá, ktorú sme menili pre každé číslo ročníka na inú. Už v roku 1994 vyšlo za pomoc tlačiarne aj niekoľko farebných obálok... Naša príprava Rozsiveča prebiehala podľa „pokroku a dostupnosti“ počítačovej techniky.

Zákratky vznikla u mňa aj práv – plnofarebná obálka 5/1995 k misii dr. B. Grahamu.

Za stálej pomoci brata Lajka som už od roku 2002 robil aj novú farebnú obálku a potom od roku 2005 sa Rozsiveč robil komplet na mojom PC z podkladov – textov od brata Lajka a fotiek, ktoré sme hľadali spoločne a ktoré som tiež roky „skenoval“, ale vnútro sa robilo a tlačilo ešte dvojfarebné. Z dvoch samostatných obálok som navrhol jednu spoločnú Rozsiveč/Rozsévač, a komplet nové plnofarebné riešenie sa začalo pripravovať na počítači už od čísla 1/2009. Už roky predtým som zabezpečoval aj výrobu v tlačarni a tiež expedíciu. Tieto práce robím dodnes, ale od roku 2014 podľa novej konceptie grafiky.

S bratom Lajkom sme mali vždy veľmi priateľské vzťahy – od čias začiatkov pri práci na časopise, až po dnešok... A tak sa aj mne pri tejto práci a spomienkach na roky spolupráce s drahými Dvořákovcami,

či výbere fotografií s V. Malým, plní veľký sen brata Betka, po ktorom túžil od mladosti, robiť prácu pre šírenie Božieho slova...

Vdaka, Lajko, za tých dnes už vyše 28 rokov mojej spolupráce na tomto časopise.

Mal som možnosť vytvoriť aj riešenie rozhovoru, ktorý v časopise Rozsiveč/Rozsévač č. 6/2011 (strana 14 – 15) pripravil brat Juraj Pribula k jubileu 80 rokov brata Ľudovíta Betka. Verím, že si toto číslo čitatelia nájdú ešte v knižnici. Použil som vlastné fotografie z návštavy „domáceho pracoviska“ brata Betka a bolo úžasné, že mal vo svojom počítači rozpracovanie Biblie – jeho splnenej túžby.

Brat Lajko mi bol vždy vzorom človeka, ktorý

stále „kráčal s modernou dobou techniky“

a sadzby pre mnohé knižky a Biblie realizoval celé desaťročia sám doma na počítači.

V jeho práci, od ručnej sadzby až po vrcholné

technické spracovanie celej sadzby kníh v PC

pre polygrafiu, zatiaľ skutočne „prešli dejiny“.

Možno mnohí mladší ani nevedia o tomto

vzácnom človeku, „v úzadí veľkého množstva

práce pre Pána“ a netušia, čo všetko vo svojom požehnanom živote vytvoril a kde všade

v knihách a Bibliačach – je v týždni jeho meno.

K 90. narodeninám brata Lajka Betka sa tak

pripájam nielen želaním požehnania, ale tiež

s vďakou za všetky stretnutia a láskavé prijatia

v jeho domácnosti, ale tiež za možnosť trvale

vŕniť mu jeho pokorу, pracovitosť a jeho stálu

radost z práce pre Pána, pri tvorbe množstva

Biblíi a kníh...

*S vdakou za všetku bratskú lásku...
Tóna Vrana (...a foto br. L. Betka
s prácou na Biblia z roku 2011)*

Ty si Ježiš?

Skupina mladých manažérov po týždňovom školení bežala chodbami letiska. Bol piatok večer a všetci sa chceli vrátiť na víkend domov. Meškali. Ich let už ohlásili pred hodnou chvíľou. Utekali letiskovou halou s kufrikmi, letenkami a pasmi v rukách. Zrazu sa dvaja nechtiac potkli o stánok s ovocím a vrazili do košíka s jablkami. Košík sa vysypal a jablká sa rozkoľali po zemi. Mladíci bežali ďalej. Ani sa nezastavili a neobzreli, aby stihli nastúpiť do lietadla. Všetci okrem jedného. Posledný z nich zo súčitu k majiteľke stánku zastal. Zakrícal svojim priateľom, aby šli bez neho, a zavolał manželku, že pocestuje nasledujúcim lietadlom.

Vrátil sa k terminálu a videl, že všetky jablká sú ešte stále na zemi. Bol prekvapený, keď zistil, že majiteľkou stánku je slepá dievča.

Dievča plakalo, veľké slzy mu stekali po líciach. Ohmatávalo podlahu, márne sa snažilo pozbierať jablká. Prechádzalo tadiaľ množstvo ľudí, no nikto sa nezastavil, akoby nikomu nezáležalo na tom, čo sa stal.

Muž si poklakol k dievčaťu, pozbieral jablká

do košíka a pomohol dať pult na miesto.

Všimol si, že vela jablká sa pri páde potklo,

a tak vybral peňaženku a opýtal sa dievčiny:

„Si v poriadku?“ Ona s úsmievom prikyvila.

Muž jej vložil do ruky sto eur so slovami:

„Vézmi si ich, prosím. To je za tú škodu, ktorú sme ti spôsobili. Dúfam, že sme ti úplne nepokazili deň.“ Mladík odchádzal, ale dievča za ním zakričalo: „Panе...“

Zastal, otočil sa a zahľadal do jej slepých očí. Vtom sa dievča spýtalo: „Ty si Ježiš?“ Zostal nehybne stáť, niekoľkokrát sa váhavо otočil, až potom pokračoval smerom k lietadlu. V duši mu rezonovala otázka: „Ty si Ježiš?“ A čo my, správame sa tak, aby si nás ľudia mohli pomýliť s Ježišom?

Pouzbudenie

*Keď nosíš Bibliu, diabol dostane bolesti hľavy. Keď ju otvoríš, tak dostane kolaps. Keď vidíš, že ju čítas, tak omdule. Keď ťa vidíš, že ňou žiješ, tak uteká...
A. N.*

Nie je dôležité, čo Bohu dám, ale čo si ponechám

Chudobná vdova dala posledné dva haliere. Nedala ich osobne Kristovi, dala ich v srdci Bohu, fyzicky do chrámu ľudom, ktorí Krista v drívnej väčsine odmietali (Mk 13, 42 – 44).

Čo by sa stalo s chudobnou vdovou a čo s chrámom, keby si ich ponechala?

Chlapec mal päť chlebov a dve ryby, ktoré zrejme nechápavo dal učenikom a tí Ježišovi, ktorí to požehnal a pätisíč, ba viac ľudí sa najedlo (Ján 6, 5 – 14).

Čo by sa stalo s chlapcom, keby chlieb aj ryby v tejto situácii zjedol sám?

Možno mohol časť tohto jedla, v tejto situácii, v spoločnosti vyhladnútých so ziskom predat. Žena hriešnica pomazala nohy Ježiša vonným olejom, čo učenikov rozčúlilo – ved sa možol predat a výtažok dat chudobným.

Zákoníci by ju najradšej ukameňovali.

Olej zrejme nadobudla z predaja svojho tela (Lukáš 7, 36 – 50; Mat 26, 6 – 13).

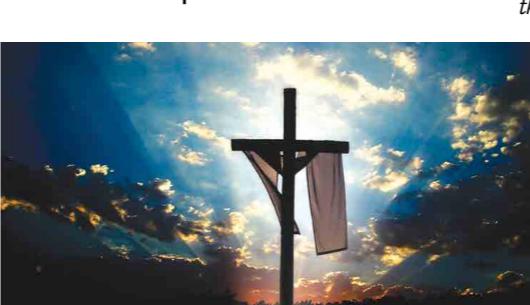
Čo by sa stalo s darkynou, keby olej Kristovi nedala?

Ježiš po tomto, pre ostatných nelogickom čine, povedal: *Preto ti hovorím: „Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo velmi milovala. Komu sa málo odpúšťa, ten málo miluje.“ A jej povedal: „Odpúšťajú sa ti hriechy. Tvoja viera ťa zachránila. Chod v pokoji!“*

Čo všetko som Bohu dal? Ale čo som si ponechal?

Možno práve to, čo som si ponechal, by Ježiš chcel použiť v oveľa širšom kontexte, ako sám zamýšľam – nestálo by za to Kristovi odovzdať, čo som si ponechal? Ved' ani ten chlapec s chlebom a rybami istotne nakoniec neostaal hladný.

A odísť v pokoji, lebo sú moje hriechy odpuštené – či to nie je cennejšie, ako to, čo som si ponechal?

Pamatujte na ty, kteří vás vedli...

Jako průvodce Prahou mám ve své knihovně řadu Pragensií. Nedávno jsem znova procházel knížkou s názvem „Příběhy domů slavných“ – o tom, který slavný, známý člověk, herec, režisér, spisovatel, žil na které adrese. A já jsem si vzpomněla na verš **Žd 13, 7:**

„Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve vří!“ Nemusíme se zabývat „celebritami“ tohoto světa. Máme myslit na služebníky Slova, kteří zde byli před námi a sloužili našim, a tím vlastně nám, Božím slovem. Oni nechtěli být slavní, ale chtěli být užiteční v díle na Boží vinici.

A my je máme mít na paměti a dívat se, jak dovršili svůj život, svou práci. A tak vás dnes „provedu“ po Vinohradech, po místě, kde začínal život naši Jednoty, a při tom budeme vzpomínat na ty, kteří nám kázali Slovo Boží.

Naši vycházku zahájíme na rozhraní Vinohrad a Vršovic, v dnešní Kozácké ulici. Zabloudíme do ní v době, kdy se jmenovala Jungmannova a patřila do vesnice Vršovice v Prahy, právě v tom roce povyšené na městec.

Píše se rok 1885 a kazatel Jindřich Novotný zde kupuje pro svou rodinu dům č. 197. Bratra Jindřicha Novotného vám určitě nemusíme představovat. Tak tedy raději několik slov o domě v tehdejší Jungmannově ulici. Bratr kazatel se sem přestěhoval ze Žižkova, z Prokopovy ulice, podle některých zpráv z domu U modré hvězdy, kde s manželkou žil ve dvoupokojovém bytě – žili v jednom pokoji, ten druhý sloužil pro shromáždění. Také po přestěhování do Vršovic myslí br.

Novotný na sbor, a proto vystavěl na zahrádce svého domu modlitebnu, vlastně první český baptistický sborový dům. Možná ho znáte pod jménem „Tichý dům v zahrádce“, jak o ném vypravuje dětem Josef (Józa) Novotný. Modlitebna sloužila svému účelu ovšem jenom od 19. září 1886 do 5. ledna 1887, kdy byla úředně uzavřena. Kazatel byl navíc odsouzen k pokutě 15 zlatých.

A tak se lavice z modlitebny stěhovaly opět do bytu Novotných, kde se konala opět setkání sboru. A některá shromáždění se od 18. srpna 1888 přesunula „kousek vedle“ do Nuslí, do bytu továrníka bratra Otto Ernsta Schulze. Skupinka se scházela také u Wimru v Michli, později také v Karlíně, Libni a na dalších místech v tehdejším okolí Prahy.

My se na naši vycházce posuneme kousek výš, jen o necelých 250 m, do dnešní ulice Francouzské (do roku 1926 Palackého), do čp. 76. Zde si můžeme připomenout Josefa (Józu) Novotného, čtvrtého z dětí Jindřicha Novotného. Józa Novotný zde pravděpodobně bydlel. Vycházíme ze skutečnosti, že byl kromě jiného velice činný literárne, napsal přes 50 knih – odborných teologických, pro studenty, pro děti. A pokud si některé z nich vezmeme dnes do ruky, najdeme informaci, že byly vyd

vinohradského sboru a zaměřil se na misijní práci mimo Prahu. Hodně času věnoval východním Čechám, kde založil řadu stanic, např. v Pardubicích nebo Týništi nad Orlicí. V jeho pracovním výkazu za období od 13. 4. 1915 do 31. 12. 1921 můžeme číst: „v tomto období jsem měl v 70 městech a obcích v Čechách, na Moravě a na Slovensku za 6 roků, 8 měsíců a 18 dnů celkem 923 kázání, biblických hodin, přednášek, táborařů lidu, rodných pobožností a pohřbu, a to pro BJCH, Českobratrskou Jednotu (svobodnou), Českobratrskou církev evang., Kostnickou jednotu, Církev metodistickou, Osvětové svazy a různé společnosti. Za tutéž dobu vypořechl jsem 852 přednášek, kázání a přečetl 990 knih, brožur a letáků z oboru náboženského, duchovního, historického, filosofického, sociálního, pedagogického atd.“ V roce 1922 byl bratr zvolen druhým – cestujícím kazatelem vinohradského sboru a sloužil na jeho – v té době 16 stanicích. Opravdu naplněný život. V této službě našel jeho „neklidný duch“ pokoj a klid, po kterém toužil. A nám zanechal krásný odkaz.

A jenom za rohem, v Šumavské ul. 4 bydlela rodina bratra Cyrila Burgeta (foto).

Když přišel bratr Burget do Prahy, byla za ním již významná práce na Božím díle – díky jeho službě byl založen sbor ve Vysokém Mýtě a v Kroměříži. A musí zmínit i tu skutečnost, že oba sbory měly vlastní modlitební pravé díky finanční obětavosti svého kazatele. Mohla bych napsat mnoho o práci bratra Burgeta v letech před příchodem do Prahy, ale dnes se procházíme Prahou.

Proto jen jednu informaci, která ukáže, že ani zde nebyla práce pro bratra vždy snadná. Budu citovat z dopisu br. Tolara ministru Dr. Bartschovi z listopadu 1942: „Ústřední baptistických sborů v protektorátu (jedná se o evang. křesťanskou společnost), dostalo na vědomí, že její kazatel Cyril Burget (Kroměříž, Tomkova ulice 3, Morava), kterému byl svěřen velice důležitý pracovní úsek a který kromě Kroměříže obsluhuje velký počet stanic, byl pracovním úřadem v Kroměříži poslán k lékaři, a přesto, že je nemocen a je válečným invalidou, byl uznán schopným práce v říši. Je mu 46 let. Trápíme se kvůli tamější práci, protože nepřítomnost kazatele bude

znamenat těžkou ránu pro naši práci...“ Ale zpět do Prahy. Do ní přišel bratr Burget na konci roku 1946 v souvislosti se zhoršením zdravotního stavu pražského kazatele Josefa Tolara. Nejprve se stal druhým kazatelem a po odchodu br. Tolara do důchodu se stal od února 1947 prvním kazatelem tohoto sboru. Byla to poválečná léta, která se „podepsala“ i na sborovém životě – nastal útlum, stagnace a klesala i návštěvnost členů na bohoslužbách. Ovšem, díky tomu, že bratr Burget měl veliké obdarování oslovit a nadchnout posluchače, došlo velice rychle k rozkvetu a růstu sboru.

V roce 1950 byl bratr zvolen tajemníkem BJB v ČSR a tuto funkci vykonával vedle své kazatelské činnosti. Stejně jako před několika lety v Kroměříži, i v Praze upoutal bratr Burget svou prací pozornost – tentokrát ne protectorátních úřadů, ale STB. A tak byl v souvislosti s politickými procesy proti představitelům církví krátce po zatčení Dr. Jindřicha Procházky a Jana Říčáře zatčen i Cyril Burget. Stalo se to 25. června 1952, kdy si pro bratra přišlo STB sem do Šumavské ulice. A bratr byl ve vykonstruovaném procesu odsouzen za trestný čin vyzvědačství k sedmi letům odňtí svobody. Svobody tady na zemi se již nedočkal.

Po dvou letech ve věznici ve Valdických odesel ve věku 58 let do pravé svobody, do věčného domova.

Projdeme jenom kolem jednoho bloku domů a dostaneme se do ulice Budečské. Zde v čísle 1010/18, (foto), v prvním patře tehdy

zcela nového domu, se scházel pražský sbor od roku 1900. Ovšem ne k bohoslužbám – jako státem neuznaná církev jsme směli pořádat pouze „domácí pobožnosti“, které

Pozvánka k domácím pobožnostem
Po policejním uzavření prvního sborového domu se konala shromáždění nejdříve v bytě J. Novotného, od r. 1893 v pronajatých prostorách domu v Hálkově ulici (dnešní Londýnská), od r. 1910 pak v Budečské ulici na Vinohradech.

se konaly několikrát v týdnu – v neděli dopoledne a odpoledne, ve čtvrtk večer. 25. března 1901 se v těchto prostorách konala i konference, při níž došlo k ustavení „Sjednocení baptistických sborů v Čechách“.

Nedaleko odtud, kousek pod Náměstím Míru (tehdy Purkyňovým), je ulice Londýnská, kdysi Hálkova. A v Hálkově ulici čp. 52 si sbor od začátku roku 1893 pronajal místo pro modlitebnu, když už se nevešel do bytu Novotných. Již ve dnech 1. – 8. ledna 1893 se zde konala modlitební shromáždění. Jednalo se pravděpodobně o předchůdce dnešního aliančního modlitebního týdne. A tyto prostory byly i svědkem „První konference československých baptistických sborů“, konané 16. května 1896. Tématem této konference byla „systematická misijní práce v Čechách, na Moravě a na Slovensku. V tom roce měl pražský sbor již 166 členů! Jen ten pražský! A když už jsme v Londýnské, můžeme dojít až na Václavské náměstí, k pasáži Alfa (tehdy čp. 7). Zde býval sklad „Britické biblické společnosti“, jejímž ředitelem býval pan Stahlschmidt. A v tomto skladu se setkala slečna Anna Kostomlatská, dcera hospodáře a především písmáka Petra Kostomlatského ze Starých Ouholic, s mladým evangelistou Americké misijní společnosti Jindřichem Novotným... Dál už to všichni určitě znáte. Ovšem v tomto skladu se patrně setkal Jindřich Novotný i s Augustem Meereisem, který tehdy působil jako kolportér. A jak sám August Meereis říká: „Mezitím jsem se v Praze dozvěděl, že sl. Amálie Kejřová z Hledsebe se dala ve Vídni ředitelům (už zmířované Britické biblické společnosti) Edwardem Millardem pokřtit... A tak jsem hleděl se seznámiti se stejně smýšlející duší.“ To bylo dne 4. ledna 1876. A dál to také znáte, že? Sestra se stala manželkou a významnou pomocnicí bratra Meereise v jeho službě. A tak jsme se na Václavském náměstí dostali vlastně k počátkům pražského sboru u vře pokřtěných křesťanů, většinou baptisté zvaných. Jak ukončit tuto procházkou? Snad slovy z Žd 12, 1: „Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítříž a hřich, který se nás tak snadno přichytí, a vtrvaje v běhu, jak je nám uloženo.“

Slavomila Švehlová

Cesta do Izraela, 7/8

Múr nárekov

Možno sme mali vlastne šťastie, že ked sме šli k múru nárekov, bola zima a pršalo. Boli sme tam skoro sami. Múr nárekov alebo Západný múr je pozostatkom západnej časti vonkajších hradieb, ktoré ku koncu obdobia druhého jeruzalemského chrámu obklopovali Chrámovú horu. Tento múr zároveň predeluje židovskú a muslimskú štvrt v Jeruzaleme. Za jeho hradbami je postavená mešita, ako aj pamiatka Skalný dom. Takže múr nárekov je mestom, kde sa stretávajú kresťania, židia i muslimovia. Židia sem chodia opláka-

Na ceste hore do Jeruzalema

Kedže som v Izraeli doteraz nebola, nikdy som si neuvedomila, aká náročná musela byt cesta od Jordánu do Jeruzalema. Jordán je 200 až 400 metrov pod úrovňou hladiny mora, kým Jeruzalem leží na vrchoch, staré mesto vo výške 800 metrov nad morom. Vzdialenosť medzi týmto dvomi miestami je 15 kilometrov a prevýšenie asi kilometer. To je ako prevýšenie zo Sliezskeho domu na Gerlach, aspoň tak som si to prečítala. Zjavne na Slovensku je to na menšej ploche a vo väčšej celkovej nadmorskej výške, ale aj tak. Nie je to vôbec prechádzka po rovine, to je isté.

Hradby Jeruzalema
Vieme, že Izraeliti vystupovali do Jeruzalema trikrát do roka na slávnosti. A prinášali obete. Boli to cele húfy ľudí. A pritom si spievali Žalmы. My ich poznáme ako „Žalmы na ceste hore do Jeruzalema“, sú to tie po čísle 120. Predstavujem si, ako časť z nich išla od Jordánu, kde bola skoro púšť, ale pitná voda, hore do Jeruzalema, ktorý už sice púšťou neboli, ale trpel nedostatom vody.

A pritom si spievali:
1/ Svoje oči dívam k vrchom; príde mi odtiaľ pomoc?
2/ Moja pomoc je od Hospodina, ktorý utvoril nebo i zem.
3/ Nedopustí, aby sa ti noha zachvela. Nedrieme tvor stráča.
4/ Nedrieme veru ani nespí ten, čo stráži Izrael.
5/ Hospodin je tvor strážca. Hospodin je ti záštitou po pravici.
6/ Slnko ti cez deň neublíži ani mesiac v noci.

7/ Hospodin tā ochráni pred každým zlom, on ti ochráni život.
8/ Hospodin bude chrániť tvor odchod i príchod odteraz až naveky. Možno, keby sme si to vyskúšali, inak by sme si tie slová vážili. Inak by sme ich prezíli. Inak by sa dotkli našej bytosti.

Mám pocit, že v našom kresťanstve všetko berieme s rozumom. Všetko prijíme hlavou. Lenže kresťanstvo nie je o „litere“. Je o tom, že Slovo, ktoré prijmem svojím chápaním, zmení moje zmýšľanie, môj postoj k veciam, zasiahne moje srdce. Zmena mysls znamená zmena v rozhodovaní, zmena priorít, zmena celého môjho byitia. Nestáči niečo vedieť, treba konať. Niekedy nám k tomu pomáha, že niečo prezijeme. Potrebujeme niečo prezít. Do hľbky, aj svojimi citmi. Ani emócie samy o sebe nič neurobia, len nám dajú „dobrý pocit“. O tomto Božie slovo nehovorí. Ale do našej osobnosti zahrňa rozum, cit aj vôľu. Hovorí: „Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, budte jedna duša a jedna mysl!“ (Fil 2, 2) Hovorí o všetkých aspektoch nášho byitia. A to niekedy zahŕňa aj íst a pešo prejst miestu, na ktorých sa niektoré udalosti odohrali.

Pomôže nám to priblížiť si, čo Izraeliti prezívali, a ak dovolíme Bohu, aj priblížiť sa k Nemu.

vať druhý chrám. Plačú nad zničením miesta, v ktorom bola zjavná Božia prítomnosť.

Ked som pod ním stála, plne som si uvedomovala, prečo sa nazýva Múr nárekov. Predstavila som si tých, ktorí neveria, že Ježiš je Mesiáš, a ktorí stále Mesiáša očakávajú.

Vyvolený národ, ktorý je ako bez pastiera a ktorý blúdi roztrúsený po celom povrchu zeme. Nemajú Mesiáša, nemajú chrám. Do čoho vkladajú svoju nádej?

Pre nás, pre kresťanov však toto miesto môže byť práve miestom nádeje. Môže byť symbolom toho, že tak, ako v tomto chráme kedysi prebývala Božia prítomnosť, môže teraz prebývať v nás: „Lebo ste chrámom Ducha Svätého, ktorý prebýva vo vás“ (1Kor 6, 19). Nezávisle na mieste a na čase.

Môcť stáť pri Múre nárekov v Jeruzaleme a v Izraeli je možnosť, za ktorú som veľmi vdľačná. Môcť na vlastné oči vidieť a vlastnými nohami pochodiť miesta, o ktorých počúvam, čítam a učím sa od detstva, dáva mojim poznatkom iný rozmer. Dáva mi možnosť veci aj inak zažiť, dotýka sa nielen mojej mysle, ale aj duše a ducha. Napriek tomu môžem s istotou povedať, že aj doma – nech je to kdekoľvek – môže Pán Boh zasahovať do môjho života rovnakým spôsobom. A uvedomujem si to aj vďaka Múru nárekov.

Lýdia Podobná
foto Vladimír Malý

Múr nárekov... a Chrámová hora so Skalným domom

Musia zostať tu, ak chceme íst do neba

Ked' idem na cintorín, zvyknem si čítať nápis a rôzne odkazy na náhrobnych kameňoch. Jeden nápis má zaujal: „Zanechal si nás a odnesol si so sebou svoje radosti, trápenia a tajomstvá.“ Musela som rozmyšľať, čo všetko si ja odnesiem, ked' Pán ukončí moju pozemskú púť. Ved' smrť je naozaj bodom, od ktorého sa nevraciame k veciam vzťahujúcim sa k tejto zemi, ale je aj bodom, ktorý v celej nahote nezmeniteľne zachytí môj stav pred Bohom a vztah k Nem. Rozmýšľam a zrazu mi prídu na myseľ slová zo Zjavenia: „... nevojde doň nič nečisté, ani ten, čo pácha ohavnosť a lož, ale iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života“ (Z 21, 27).

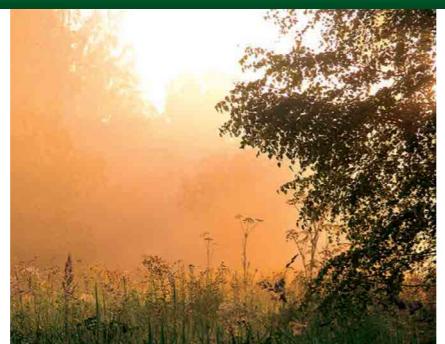
Ano, do nebeského domova môžeme odchádzať krív, bolaví, radostní alebo smutní, plní spomienok a tajomstiev, ale nie hriešni. Zomrieť so svojimi neodpustenými hriechmi znamená vylúčiť sa z Božej prítomnosti. Naše hriechy a pády musia zostať tu, musíme ich v pokore a s prosbou o odpustenie vyznať, aby ich mohla prikryť a zmazať Božia milosť a očistiť krv nášho Spasiteľa Pána Ježiša Krista. Biblia zdôrazňuje, že len v čase nášho pozemského života môžeme získať odpustenie svojich vin.

Každý je zodpovedný sám za seba, aby v počátku prišiel k Pánovi Ježišovi.

Kedže nevieme dňa ani hodiny, kedy Pán životu a smrti ukončí našu pozemskú púť, dovolme milujúcemu Bohu zahodiť do mora zabudnutia už dnes naše previnenia tým, že urobíme pokáanie a vyznáme ich.

„Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha“ (Mt 5, 8).

E. Pribulová

Čím je člověk starší, tím je to těžší

Všichni doufáme a tušíme, že i v rámci corona krize snad už svítá. Mnozí jsme očekávaní a cítíme se bezpečněji. Snad se před námi otevírá něco nového a lepšího.

V Bratislavě jsem déle než půl roku. Žiji tu i díky covidu doslova nový život. Za tu dobu jsem prošel různými fázemi poznávání. Zpočátku jsem se cítil jako plavec ve velkém jezeru, který neví kam plout. Později jsem si připadal jako plavec v Dunaji unášený proudy. A ještě později jsem se cítil jako plavec, co se učí plavat.

A v této fázi stále jsem. Učím se „plavat“ v novém prostředí i novým způsobem. Čím je člověk starší, tím je to těžší. Ale nesmíme ustrnout.

Pán Bůh nás vede k poznávání nových věcí. Snad se učíte i vy něčemu novému. To je asi první bod k modlitbám. Učení se novým věcem je výzva pro nás všechny. V něčem nás pravděpodobně čeká nová doba.

Mám před sebou kázání ve Frýdku-Místku a mám tam kázat i dětem. Právě jim chci vyučit o novém životě v Bratislavě. Kolikrát se v Bibli mluví o nových věcech, nových písničkách, o nové „cestě“, nové milo-

sti, nových počátcích, novému lidství. A nako- nec i samotná smrť je branou k něčemu zcela novému. Očekáváme nové nebe a novou zemi. I covid nás naučil novým možnos- tem, které jsme před tím možná až odmítali. A život má nová a nová dějství, každý den je něčím nový.

Nakonec i žalmista nás vybízí: *Zpívejte Hos- podinu píšeň novou.*

Ale nenechme se opít novotou. Starý dobrý apoštol Jan připomíná: *Nepříš vám, moji milí, nové příkázání, ale příkázání staré, které jste měli od počátku.*

Pán Ježíš připomíná, že zákonici (tedy kazatelé) jsou jako hospodáři, kteří vynášejí ze svého pokladu nové i staré.

A to je další předmět k modlitbám – aby- chom uměli moudře používat staré i nové poklady od Boha.

A nakonec několik výzev:

Neprestávejme se modlit za covidovou situaci, za všechny nemocné, za lékaře a zdra- votníky, za všechny smutné, kterým umřel někdo blízký. Za rodiny v těžké situaci.

Zpočátku jsem se cítil jako plavec ve velkém jezeru, který neví kam plout. Později jsem si připadal jako plavec v Dunaji unášený proudy. A ještě později jsem se cítil jako plavec, co se učí plavat.

A to nemluvím o situaci vnitropolitické. Každopádně předsedou vlády je náš bratr v Kristu. Nezapomeňme i na modlitby za něj.

Petr Kučera
kazatel Sboru Církve bratrské v Bratislavě

S Ježíšem v kuchyni...

(Recept na léto)

Jednou k nám měla přijet výjimečná návštěva a já jsem měla opravdu velkou trémou. Byla jsem mladá maminka se třemi dětmi a zkušenosť jsem ještě tak mnoho neměla. To víte, že jsem chtěla udělat vše dobře, aby byla spokojenost. Také jsem nevěděla, jak se budu moci věnovat vaření, jestli mne nebudou potřebovat naše malé děti. Proto jsem se za vše modlila a očekávala radu i pomoc. Manžel byl celý den na cestách a večer měl hosta přivést. Odpoledne byly děti tak hodné a já přemýšlela, že bych mohla něco upéct. Nevím, jestli se vám to někdy stalo, najednou jsem slyšela takový tichý vnitřní hlas, abych upekla koláčky. Proto jsem o tom přemýšlela, jestli se mám nebo nemám pustit do práce. Modlila jsem se.

Pane Ježíši, opravdu mám?

Cítila jsem v tom pokoj. Všechno, co jsem potřebovala, jsem měla doma. Děti jsem uložila ke spánku a s vědomím toho, že nebudu muset pečít zítra, jsem se do pečení pustila. Recept mám od maminky a výhodou je, že

těsto nemusí kynout. Nakyne průběžně při přípravě a při pečení. Mám ho moc ráda. **Koláčky bez kynutí**

Nejdříve si připravíme kvásek ze 2 dcl vlažného mléka s lžičkou cukru a jedné kostičky kvasnic.

Dále potřebujeme: půl kg hladké mouky, 1 vejce, 2 lžíce cukru a trochu soli. Přidáme kvásek a ještě nastrouháme na drobné nudličky 100% tuku lva, vše se spojí, vypracuje a těsto je hotové. Nemělo by se lepit. Upravíme hustotu těsta popřípadě troškou mléka. Těsto si rozdělíme na malé kousky, podle velikosti koláčků. Nezapomínejme na to, že ještě nakynou. Z těsta vytvoříme bochánky, které rozpláceme a naplníme tvarohovou nádivkou. Pečlivě je zlepíme a na plechu znovu uděláme malinký důlek. Pomážeme rozvedlaným vajíčkem a do důlku dáme trošku marmelády. Nesmí jít moc, jinak by nám vytékla. Nakonec nazdobíme posypkou z mouky, másla a cukru. Tu mám vždy už dříve připravenou. Při pečení se hezky spojí

Dana Jersáková

Duševné zdravie v cirkvi

...s psychológom Samuelom Masarikom / 1. časť

Aký je rozdiel medzi prácou v psychologickej ambulancii a na psychiatrii?

Do psychologickej ambulancie chodia viac ľudia, ktorí sú nastavení na psychoterapiu.

Väčšinou už dlhší čas zvažujú, že vyhľadávajú pomoc psychoterapeuta. Majú vysokú motiváciu niečo zmeniť, čo je ten najdôležitejší faktor. Na psychiatrii sú stav, ktoré vyzývajú farmakologickú liečbu, bývajú to nedobrovoľné hospitalizácie, často pacienti nechcú spolupracovať, mávajú labilnejšie prežívanie emócií, ich krízy majú horší priebeh. Práca na psychiatrii je však pre mňa zaujímavejšia, viac ma posúva dopredu.

Zachytila som pár článkov, ktoré sa venovali téme, že s nástupom koronakrízy sa údajne zvýšil počet pacientov na psychiatrii. Aký máš na to pohľad ty alebo aká je tvоя skúsenosť?

Nemám štatistiky, aby som to vedel posúdiť. Mám však dojem, že ľudia viac trpia psychickými mŕtvičami, viacej gemblujú na online hazardných hrách. U ľudí, ktorí majú sklon k impulzivite, sa viac rozbudzujú technologickej závislosti. Môže to súvisieť s finančnými problémami týchto ľudí. Ale je to iba moje pozorovanie. Nedá sa z toho urobiť nejaký všeobecný záver.

V spoločnosti, zdá sa mi, ešte stále prevláda akási stigma, keď človek navštievia psychiatra. Ako to vyzerá z vášho pohľadu?

Pokiaľ viem, vyštudoval som psychológiu na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Áno, potom som ešte doštudoval magisterské štúdium v Nitre a postgraduálne štúdium som si robil v Bratislave na Univerzite Komenského.

Akým témam si sa venoval počas svojich štúdií?

Preberali sme základné štúdium teórie osobnosti, sociálnu psychológiu, učili sme sa rozpoznávať patologické javy v psychike individuáu až skupiny, diagnostiku, okrajovo o terapeutických školách, o terapeutických intervenciach.

Kam viedli tvoje kroky po škole?

Po škole som si našiel miesto na absolventskú prax v Ružomberku v poradni pre deti. Začal som teda diagnostikou a terapiou detí. Toto bolo v rámci školstva, ale chcel som sa posunúť do klinickej oblasti, preto som sa začal obzerať po nejakom mieste v zdravotníctve.

Podarilo sa mi získať prácu v súkromnej ambulancii Doc. Miloša Šlepeckého, ktorá mala výborné technologickej vybavenie. Za prax u neho som vdačný. Bolo to tam náročné, ale veľa som sa naučil. Vela terapie, diagnostickej a znalecko-psychologickej práce.

Po štyroch rokoch som sa opäť potreboval profesionálne posunúť, preto som si podal žiadosť na psychiatrické oddelenie do nemocnice v Ružomberku, kde ma aj prijali. Je to už skoro päť rokov, čo som tam.

Toto som si všimla aj ja, že často sa chce me za problémy s dušou, psychikou modlit (čo je dobré), ale nevyhľadáme pomoc. Pritom keď ide o fyzickú chorobu, prirodzené navštívime lekára, a pokiaľ to je niečo väčnejšie, aj sa modlíme. V kresťanských kruhoch akoby panovala taká atmosféra, že čo sa duše a psychiky týka, musíme to zvládnuť s Panom Bohom, inak môžeme byť povoažovaní za slabých vo vieri alebo sme nedostatočne blízko Bohu.

Stretávaš sa s tým?
Samozrejme, narazil som na to. Všimol som

si napríklad, že obyčajná úzkostná porucha, ktorá sa vyskytuje v celoživotnej prevalencii možno u 40 % populácie, sa niekedy stala takou súčasťou pacienta, že bolo potrebné riešiť jeho stav terapeuticky. Jeho okolie na neho robilo tlak, aby svoj problém neriešil terapeuticky, pretože to vnímali ako prejav slabej vieri. Názor človeka sa tu zamieňa za Boží názor. Použil by som príklad: Keď nás bolí Zub, ideme za Zubárom. Veríme tomu, že človek je bio-psicho-sociálno-spirituálna bytosť, teda máme nejaké úrovne prežívania (úrovne jestovania), tieto oblasti sa prelínajú. Telesný problém sa prejaví v duchovnej oblasti, ale to neznamená, že ten problém má riešiť primárne duchovne. V telesných oblastiach sme sa naučili rešpektovať lekárov, ale psychológia ešte nepatriá v našom cirkevnom ponímaní medzi medicínske odvetvia. Preto sú voči nej predsudky.

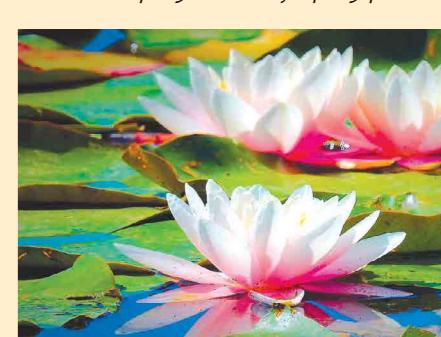
Ako by sa podľa teba dali tieto predsudky v cirkvi zmeniť?

Ja som veľmi vdačný za to, keď sa niekto v cirkvi verejne prizná k tomu, že navštievoval psychoterapeuta, alebo dokonca, že navštívil psychiatra. Myslím si, že takéto osobné referencie a odporúčania sú jedným z najlepších spôsobov osvety, keďže sme veľmi komunitné zbytočné. Tiež by pomohlo, keby niektoré autority zmenili postoj voči takejto forme pomeru.

Rozhovor pripravila Ráčel Orvošová (pokračovanie v budúcom čísle)

Poznámka:

Záujemcovia o služby Teofanie – sociálno-psychologického poradenstva, sa môžu informovať na emailovej adrese: samuel.masarik@gmail.com, alebo na facebookovej stránke „sociálno-psychologické poradenstvo/kresťanské poradenstvo“, kde nájdú ďalšie kontakty vrátane telefónneho čísla a všetky informácie o platbách a iných podmienkach poskytovania tejto formy pomoci.

Zázraky se dějí

Když jsem umíral, neměl jsem strach o svůj život, protože jsem věděl, že odcházím k Pánu, ale najednou jsem měl strach o svoji rodinu, děti, manželku...

Bratr Peter Synovec vážně onemocněl (Covid-19) a prožil momenty, kdy už cítil, že odchází z tohoto světa. Ale spolu s manželkou vše odevzdali do Božích rukou. Svědectví bratra Petra Synovce a jeho manželky Marty je velmi povzbuzující.

Marta: Jsme spolu 20 let a vychováváme 5 dětí. Lecos jsme už spolu zažili a co máme společné, je víra v Pána Ježíše Krista. Pravidelně se spolu modlíme a čteme Boží slovo.

Peter: Lidé se mě často ptají, jak a kde jsem dostal Covid-19. Nevím, kdy to začalo... Vím jen od lékařů z nemocnice, že jsem měl na 95 % poškozené plíce. Věděl jsem, že odcházím z této země a zanechávám tu svoji velkou rodinu. Ale Pán Bůh nakonec vše obrátil v dobré. Děkuji za modlitby mým bratřím a sestram. Mysleli na nás, postili se. Pán nás v té době učil mnohé věci.

Marta: Manžel ležel na ARU, vypadal, jako by byl těsně před smrtí, byl to pro mě hrozný pohled. Ale stála jsem na slově Pána Ježíše: „Neřekl jsem ti, že když budeš věřit, uvidíš slávu Boží?“ Toto slovo mne velmi zasáhlo. Postavila jsem se na Něj a děkuji Pánu Ježíše Kristu, že mi dal sílu všechno zvládnout. Jediné, co mi v té hrozné době zůstávalo, bylo, že jsem věřila víc Bohu než vlastním smyslům.

Peter: Velmi se těším, že jsem opět se svou rodinou. Prožíval jsem reálně smrt, ale cítil jsem, že Pán Bůh je věrný a pak jsem se začal bát. Měl jsem strach, ale chránila mne důvěra a skutečná víra, že On je ten, komu mohu za všechno děkovat. On má pro nás věčné dobro, i když jsou některé věci velmi těžké.

Co jsem si uvědomil, je, jak je důležité postavit se na slovo Boží, ne na slovo někoho jiného. Když jsem se vrátil domů, vytanulo mi na mysl slovo, že Bůh je Bohem všod a sirotků. To jsem nemohl pochopit, bylo to pro mě hodně těžké. Najednou jsem si vzpomněl na slovo z Písma o putování izraelského lidu na poušti. Jak chtěli maso, jak plakali. A já jsem slyšel ten pláč a uvědomil jsem si, jak je Bůh dobrý a že je stále vedle nás, s námi. Důvěruji realitě, že Bůh je tady s námi.

Marta: Změnil se nějak tvůj život? Ptají se mne lidé. Ne, můj život se nezměnil, ale změnil se můj pohled na život. Změnil se můj žebříček hodnot. Uvědomila jsem si, že je dobré koncentrovat se na to, co je důležité. Vždyť v situacích, kdy všechno bylo pro mě velmi těžké, jsem vždy v pravý čas došla od Pána Boha novou silu. Mého manžela Petra odvezli do nemocnice 13. listopadu 2020. Ale všechno začalo již na jaře roku

2020. Měla jsem živý sen, který mě velice vyděsil, že můj manžel je mrtvý. Ve snu jsem se na něj dívala, jak leží v rakvi a pohřební služba je bez obřadu takto odkrytého nese k hrobu. Probudila jsem se s pocitem hrůzy. Byl to tak živý sen, že doslova zacloumal mými emoce mi. Představa, že bychom měli po zbytek života žít bez manžela a taty, byla nepředstavitelná. Ale nejem člověk snadno podléhající strachu, čerpám z Božích sil, takže jsem se nebála díky jistotě, kterou v Bohu mám.

On nás miluje a my Jeho také. Proto rozumíme tomu, že co se stalo, bylo nám k dobrému. Věřila jsem víc Bohu než vlastním očím a uším. Zvláště v době, kdy se zdravotní stav mého manžela v nemocnici začal zhoršovat.

Nejdřív jsem myslela, že se jedná jen o trošku silnější prochlazení a že se mi brzy vrátí domů. Ale jeho stav byl čím dál horší. Dokonce ani některí naši blízci už neviděli situaci nadějně. Měli ze mě pocit, že neberu situaci dost vážně. Viděla jsem ji, ale zároveň jsem důvěrovala Bohu, který mi zaslal: „Neřekl jsem ti, že když budeš věřit, uvidíš slávu Boží?“

Pracuji v dětském domově, kde jsem měla od mého zaměstnavatele i spolupracovníků maximální pochopení, i když sami prožívali těžké chvíle kvůli Pandemii. V té době jsem čerpala dva a půl měsíce Ošetřování člena rodiny.

Všechno mi tolerovali. Jsem jim za to vděčná. A co zatím prožíval můj manžel?

Byl tělesně živý, i když v určité chvíli cítil, že byl duši oddělen od svého těla. Uvědomoval si, že jsou to poslední chvíle jeho života tady na zemi. Díky své víře jsem však věděla, že ho máme čekat, a tak jsem připravovala naši domácnost na jeho návrat.

Navzdory smutku z toho, že prochází tak těžkou situací a že nám manžel doma velmi chybí, jsme na modlitbách (našich i našich sester a bratří) dostávali sílu jít dál.

Cítila jsem se, jakoby nás někdo nesl nad tím vším. Jako bych viděla všechno z výšky.

O všechny starosti, strasti i radosti jsme se dělili s našimi dětmi, takže jejich pomoc v této situaci byla samozřejmá. I když někdy docházel mezi námi k různým sporům a tlakům a nedorozuměním, dokázali jsme je překonat vzájemnými omluvami.

Pokořili jsme se jeden před druhým. Nakonec došlo ke smíření a my mohli pokračovat na cestě dál. Každý den jsem děkovala Bohu a oceňovala návrat svého manžela navzdory situaci, i když jsem nevěděla, jak to bude ve skutečnosti vypadat. Na modlitbách a při děkování jsem nabírala nové síly. Jasné, že mi manžel moc chybí. Při snídani mi chyběly rozhovory s ním, během dne mi chybělo jeho obveselování a večer při ukládání ke spánku mi také chyběl. Tehdy mě obveseloval náš nejmladší Števko. Měl jen dva roky. Sršel tehdy veselou náladou a tak jsme to chápali, že co jsme nemohli mít v manželovi, měli jsme nyní v tom malíčkém. Nakonec přišla dobrá zpráva o zlepšování se zdravotního stavu mého manžela.

A v té chvíli jsem věděla, že už potřebuje jen čas. Jsem Pánu Bohu nesmírně vděčná za Jeho působení v naší rodině. Mohla jsem si znova postavit „žebříček hodnot“.

Co jsem dosud viděla jako důležité, stalo se pro mne extrémně důležité. A co jsem dosud viděla jako nedůležité, stalo se pro mne vedlejším. Po kud mohu, chtěla bych připomenout, abychom neváhalí v každé situaci důvěrovat Pánu Bohu.

...po návratu domů

...a opět doma se svou rodinou

„Týden před Boží tváří ve chvále a uctívání“

ŠKOLA UCTÍVÁNÍ

JCamp
Nové Město pod Smrkem

11. – 18. 9. 2021

lektori z ČR, PL

HUDBA, ZPĚV, TANEC,
VÝTVARNÉ UMĚNÍ

více informací na www.skolauctivani.cz
a emailu skola.uctivani@seznam.cz

Dodaná inzerce

...v nemocnici

Dr. Henry Cloud & Dr. John Townsend: Nebezpeční lidé Proč si vybíráme ve vztazích nesprávné lidí?

Návrat Domů, 2018

Pýtali ste sa niekedy tieto otázky: Ako sa môžem naučiť vybrať si lepších kamarátov? Prečo si vyberám ľudí, ktorí ma potom zradia? Ako sa to stalo, že mám prácu, kde je taký kritický šéf? Čím to je, že k sebe prítauhujem nezodpovedných ľudí? Prečo som zveril peniaze takému bezcharakternému človeku? Čím to je, že prítauhujem zlých ľudí? Ako je možné, že som si mysel, že sme takí dobrí kamaráti, a nakoniec som zistil, že ja preňho až tak vela neznamenám?

„Když nám někdo ublíží, je celkem přirozené vinit z toho naši potřebu blízkého vztahu. Můžete si myset: Už je to tu zase – spolehám na lidi, a ne na Boha, nebo: Prostě je vidět, že na lidi se spolehat nedá. Ačkoli lidé opravdu nemilují tak dokonale jako Bůh, Bible učí, že nás Bůh stvořil pro vztah s ním i se sebou navzájem. (...) Problém nepředstavuje naše potřeba přátelství a propojení s druhými. Tato potřeba je dobrá a vložil ji do nás Bůh. Bez dostatečné zralosti a náležitých dovezeností nám však takto potřeba podpory a blízkého vztahu může přivodit skutečné těžkosti. Skutečný problém

Na základě podkladů a fotografií
od rodiny Synovcových
zpracovala Marie Horáčková

...a opět doma se svou rodinou

sponíva v tom, že neumíme rozpoznávat charakter lidí.“

Vzťahy sú náročné a zároveň pre nás potrebné a životodarné. Potreba vzťahu je daná Bohom. Odráža jeho podstatu. Ale niekedy to v tých vzťahoch nevyzerá tak, akoby sme chceli. Ublížime si, bolí to, niekedy vzťah stratíme. Táto knižka sa venuje problematike rozpoznávania charakteru, schopnosti, ktorú mnohí nemáme. Pritom „schopnosť rozpoznať u ľidi dobrý charakter patrí k tomu nejdôležitejšimu, co Bůh dáva pre nás osobný a duchovní růst. Co je rozpoznaní charakteru? Jednoduše jede o schopnosť rozlišit ve svém životě „ovce od kozlů“, zhodnotit, kdo je pro nás dobrý a kdo ne. Jako „bezpečné lidé“ pak označujeme ty, kdo jsou pro nás dobrí, tedy takové jedince, jejichž přítomnost v našem životě nás činí opravdu lepšími. Bezpeční lidé sú jedinci, ktorí nás priblížiajú tomu, jakým máme byt podle Boha zámeru. Ačkoli nejsou dokonali, jejich charakter je natolik dobrý, aby výsledný vliv jejich přítomnosti v našem životě byl pozitívny. Jsou vstřícní, upřímní a pozorní a pomáhají nám nestrátit v životě dobré ovoce. (...)

Potíž je v tom, že si jako ty, jimž propůjčíme

sou důvěru, často vybíráme nesprávné lidí. Z mnoha důvodů se obracíme na ty, kteří nás pak opustí, opomijí, poškozují nebo přímo ničí. Naše slepota vůči tomu, kdo je pro nás dobrý a kdo ne, může způsobit tragédie, jako je deprese, nutkávě chování, manželské konflikty a problémy v práci. Je smutné, že naše schopnost vybrat si dobré auto může být lepší než naše schopnost vybrat si dobré přátele.“

Dozviete sa, kto je rizikový človek, osobnostné a interpersonálne črty rizikových ľudí, niečo o tom, čo je vaše bezpečie a ako ho môžete stratíť.

Zistíte, či prítauhujete rizikovým ľudí, prečo si takéto vzťahy vyberáte, čo spôsobuje, že sa od ľudí izolujete. Autori vám pomôžu rozoznať ľudí, ktorých v živote potrebujete a ktorým je lepšie sa vynútiť. Predstavia vám 20 znakov nedôveryhodných ľudí, ktorí nás činnosťou nebezpečenstvo vo vzťahoch, ale možno aj pomenovať nejaké problémy vo vašom živote. Výborná je v tom, že sa naučíte rozoznať nebezpečenstvo vo vzťahoch, ale možno aj pomenovať nejaké problémy vo vašom živote.

sa tiež dozviete, kto sú bezpeční ľudia, prečo ich v živote potrebujeme a ako môžeme byť my sami bezpečným človekom pre druhých.

Rachel Orvošová

pravděpodobný průběh událostí. Když si cestujíci uvědomili, že se blíží katastrofa, Ceceliina matka se zřejmě odpoutala, otočila se k dítěti a ve své lásku je zakryla vlastním tělem, aby je ochránila. Dala svůj život za život jiného.

A právě to udělal Ježíš pro tebe! Trpěl, abys nemusel trpět ty. Prošel peklem na kříži, abys ty nemusel být v peklu navždy. Přikryl tě a ochránil před trestem, plameny a trápením. Ježíš dobrovolně zemřel, abys mohl mít věčný život. Vybral si utrpení, aby tě vykoupil pro spásu. Nikdy si nelam hlavu otázkou, jak moc tě Ježíš miluje. Už ti to ukázal na kříži!

Rick Warren

Inzerát

Nabízím ubytování v rodinném domě pro 6–8 osob, v podhráží Jeseníku v obci Vikýřovice, na vlakové trase Olomouc - Kouty nad Desnou. Blízko do hor (jde v zimě, turistika i cyklo v létě). Možnost parkování na pozemku. Více informací na tel.: +420 608 451 995, e-mail: vera.jersakova@centrum.cz

Věra Jersáková

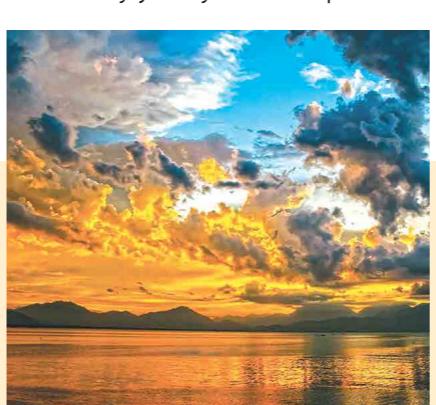
Témata/témey časopisu Rozsévač/Rozsievac 2022: Duchovné disciplíny... „Telesné cielenie je málo užitečné, ale zbožnosť je užitečná na všetko“ (1 Tim 4, 8).

Číslo 1 2022 – Úvod do tématu...

Číslo 2 2022 – Čítanie Biblie - štúdium Písma (2Tim 3, 16)

Uzávierka: 5. 9. 2021

Uzávierka: 5. 10. 2021

JEDINÁ OPORA

(výňatok z básne „V priestore bezváhovosti“)

Pavel Kondač

Tebe sa zverujem, Bože, a uchopím vieri.

Na vlnách života hrozivo rozvlnneného

zostáva jediná opora: golgotský kríž,

Kristova obet a bezmedzná Jeho láska.

Volá mi:

„Dokonale to nikdy nepochopíš,

prečo ťa milujem, prečo som za teba zomrel,

že si mi taký vzácný a drahý.

Ani sa nepokús teologicky to vyjadriť –

nikdy v živote sa ti to nepodarí.

Múdrejšie bude pre teba prosto

pri mojich nohách ticho spočinúť,

lebo tu so mnou naveky bude ti dobre:

u mňa ti vecité radosti kynú.

Čoskoro splní sa ti to v nebi.“